Vilnis Talpina ... Žinių iš Amerikos, ... ir Kitų Šalių

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

This Issue Consists of Two Parts PART ONE

VOL. XXVIII, NO. 233 | 3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill, | PENKTADIENIS, SPALIO (OCT.) 3, 1947 M. | Telephones: Victory 7325--7326 | KAINA 4 CENTAI

Consulate General of U.S.S.R. 7 E. 61st Street (21)

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

BULGARIJA SMERKIA JAV PLANĄ BALKANAM

Kasdieną—

Ir Archivyskupas Wallace Kalba Politikierių Baimė Jei Taip Būtų

Yorko archivyskupas C. F. Garbett smerkia padalinimą Europos į du frontu. Jisai atvirai kaltina tame Vatikaną. Netiesioginiai jis smerkia Bevino ir Trumano politiką.

Garbett sako, jog tas pasidalinimas į du frontu grėsia naujo karo.

Britanijoj nuotaikos keičiasi. Vis tikriau darosi, kad jokia valdžia negalės Britanijos įtraukti karan prieš TSRS.

- - -

Kun. J. W. Burton, žymus Australijos dvasiškis, atvykęs Amerikon sako, kad Washingtono atsinešimas link Tarybų Sąjungos yra isteriškas. Jei J. T. O. pakriks, tai kaltos už tai bus krikščioniškosios valdžios, kurios elgiasi labiausia nekrikščioniškai, sakė jis.

Gerai, kad ir dvasiškijos viršūnėse atsirando dalykus permatančių žmonių.

- - -

Kolumnistas Walter Lippman rašo, jog Trumano doktrina gali sugriauti Jungtinių Tautų Organizaciją.

Laikraščio Toronto Daily Star politinis rašytojas Huestis kritikuoja Washingtono užsienio politiką, kad visur ji remia aršius reakcininkus ir kovoja prieš demokratinį elementą.

Namie dalykai irgi negeriausia cina, sako p. Huestis.

- - -

Henry Wallace Bostone sakė, kad mūsų užsienio politika **"pagrindiniai sugedus".** Užsienyje ji taikai pavojinga, namie nėra jokio užtikrinimo išsigelbėti nuo bedarbės ir krizio.

Wallace klausėsi Bostone 7,000 žmonių.

- - -

Abiejų—demokratų ir republikonų—prospektyviai kandidatai prezidento urėdui 1948 metais blogus sapnus turi. Trumaną vargina Henry Wallace. Jo klausosi dešimtis tūkstančių žmonių. Jis pavojingas Trumano kandidatūrai.

- - -

Sen. Taftui ir sen. Vandenbergui nedaroda miegoti besikristalizuojąs judėjimas gen. Eisenhowerį statyti republikonu kandidatu. Blaivesni republikonų politikai mato, kad su generolu jie galėtų laimėti, kuomet su Taftu ar Vandenbergu abejotina.

- - -

Gen. Eisenhowerio kandidatūra neteikia baimės demokratų viršiloms. Jei republikonai jį statytų, Trumanui nėra ir mažiausios progos patekti į prezidentus savo nuopelnais. Dabar jis paveldėjo Rooseveltо nuopelnus.

Jei patys demokratai statytų Eisenhowerį, Trumanui taipgi nėra progos. Jis prie to neleis.

- - -

Washingtono pripažinimas Bulgarijos valdžios bent šiuo laiku buvo nelauktas.

Tas žygis ir keli reiškiniai Jungtinių Tautų asamblėjoj rodo, kad "griežta politika" prieš TSRS "entuziazmo netenka." Atrodo, kad bent kai kame traukiamasi atgal.

- - -

Kas tai spėlioja Washingtone, kad Alf. M. Landon būsiąs pakviestas į ministrų kabinetą.

Kada Landonas kandidatavo

FRANCŪZAI MAŽIAU PIRKS JUNGTINĖSE VALSTIJOSE

Francuzijai Truksta Dolerių. Danija Neimportuos Amerikos Filmų

WASHINGTON, sp. 2.—Francūzijos ministras Georges Bidault šiandien konferavo su prezidentu Trumanu. Jų pokalbis tęsėsi pusvalandį. Bidault pasakęs, kad Francūzija, greitu laiku, turės sumažinti savo importą iš Amerikos. Ji negalės importuoti iš Amerikos tiek kviečių ir anglies, kiek ligi šiol importavo, nes jai trūksta dolerių. Ji turėsianti sumažint ir tūlų kitų prekių importą.

(Tuomi Bidault davė suprasti, kad Amerikai reikia skubinties su pagalba Francūzijai.)

KOPENHAGEN, sp. 2.—Danijos valdžia neimportuos filmų (judžių) iš Amerikos, nes Jungtinės Amerikos Valstijos nesutinka su tomis muitų taisyklėmis, kokias įvedė Danija.

(Iš New Yorko praneša, kad Amerikos Judžių Eksporto Asociacija atmetė Danijos pasiūlymus.)

LONDONAS, sp. 2. — Britų valdžia tariasi su Maskvos valdžia. Norima atnaujinti prekybines derybas, kurios senai buvo pradėtos, bet vėliau nutruko.

Jungtinės Valstijos Aiškinasi Lenkijai

WASHINGTON, rugs. 30. — Washingtono valdžia davė atsakymą į Lenkijos protesto notą, kurioj Lenkijos valdžia pareiškia savo nepasitenkinimą tuomi, kad Amerika norinti atsteigti Vokietijos ekonomingą galią. Lenkų valdžia teigė, kad industriniai pajėginga Vokietija sudarys militarinį pavojų savo kaimynams.

JAV valdžia atsako neduosianti Vokietijai progos patapti militarine galybe.

JAV valdžia atnaujina savo pirmesnį pasiūlymą sudaryti sutartį 40-čiai metų.

Canterbury Dekanas Už Jugoslaviją

BELGRAD. — Pasikalbėjime su spaudos atstovais Canterbury dekanas Hewlett Johnson pareiškė, kad Jugoslavija yra progresyviškesnė už daugelį Europos šalių. Apie savo įspūdžius, keliaujant per Jugoslaviją jisai pasakė, kad jie puikiausi.

Taftas Pykstasi Su Republikonais

Nesutinka Su Jais Verstino Kareiviavimo Klausimu

CASPER, Wyoming, sp. 2. — Senatorius Taftas, baigdamas savo prakalbų maršrutą, pareiškė sutinkąs su prez. Trumanu maisto taupinimo klausimu, bet šiuo atveju jis padarė rezervacijų.

Taftas pasisakė nesutinkąs su tais republikonais, kurie reikalauja įvesti visuotiną kareiviavimą. Jo nuomone, užtektų to, kad praplėtus Nacionalę Gvardiją.

Įvedimas verstino militarinio apmokymo, jo nuomone, sudarytų sunkenybių taikos išlaikymui. Kitas republikonų bosas, New Yorko gubernatorius Dewey yra šalininkas verstino kareiviavimo.

Naujos Žudynės Pakistane

NEW DELHI, sp. 1.—Iš Amritzaro praneša, kad Tandlianvala srity nužudyta apie du tūkstančiai pabėgėlių indusų.

Juos užpuolė ir išžudė musulmonai, kai pabėgėliai bandė pasprukti iš pavojingos zonos.

Žudynės, sakoma, buvo brutališkiausios to krašto istorijoj.

Užpuolikai nedaug nukentėjo, nes indusai buvo beveik beginkliai.

NANKING, sp. 2.—Kinijos vyriausybė uždėjo aukštesnius muitus ant įgabenamo iš užsienio gasolino ir dyselinio žibalo.

Muitas pakelta ant 50%.

San Francisco unijistai—CIO, AFL ir Geležinkeliečiai—tariasi kaip pasekmingiau pasiekti kuo didžiausias minias piliečių ir sumobilizuoti balsavimui už pažangius kandidatus būsimuose rinkimuose. Visi unijistai bendrai susitarė duoti dramatizuotas programas per radiją po 1 valandą savaitėje. (Federated Pictures)

Marinello Pasitraukė Iš Kubos Senato

HAVANA.—Liaudiečių Socialistų Partija, kuri ligi šiol bendradarbiavo su prezidento Grau San Martino valdžia, pasitraukė iš koalicijos. Juan Marinello, komunistas, tos partijos prezidentas ir Kubos Senato vice-prezidentas, pasitraukė iš vice-prezidento vietos.

Komunistai kaltina Grau San Martinų pakrypus prie reakcininkų.

Kubos valdžia deda pastangų suskaldyt Kubos Darbo Federaciją. Ji nekovoja su spekuliantais.

Bet jeigu Kubos valdžia pasitaisys ir nusistatys progresyviai, komunistai ją remsią.

Popiežius Laimino JAV Kongresmanus

VATIKANO MIESTAS, sp. 2.—Popiežius Pius XII kalbėjosi su aštuoniais Amerikos kongresmanais, kurie lankosi įvairiose Europos šalyse. Jiems vadovauja kongresmanas L. W. Hall. Popiežius davė jiems lekciją apie geras ir negeras valdžias. Jis sakė, kad geros valdžios pačios apsirubežiuoja, turėdamos omenyje valdomųjų gerovę.

Popiežiaus kalboj nebuvo nieko konkretaus.

Pabaigoj audiencijos popiežius suteikė jiems palaiminimą.

Taksai Bus Dar Didesni

SPRINGFIELD, Ill.—Illinois piliečiai, veikiausia, bus dar labiau apteksuoti 1948-9 metais. Tokį įspėjimą padarė Illinois Taksų Mokėtojų Federacija.

Šiais metais valstija paskyrė įvairiems reikalams ir įstaigoms daugiau kaip bilioną dolerių. Valstijos iždė beliksią tik du milionai. Niekad tokių didelių išlaidų nebuvo.

Dideli Gaisrai Texase

CONROE. — Šioj apylinkėj, miškuose, kilo dideli gaisrai.

Spėjama, kad tai keno nors keršto darbas.

Ulrič Sako, Kad Nėra Karo Pavojaus

MASKVA, sp. 2.—Pirmininkas Tarybų Sąjungos militarinio tribunolo Vasili Ulrič rašo žurnale "Partijinis Gyvenimas", kad šiuo laiku nėra kiek nors rimtesnio karo pavojaus.

Bet tuo pačiu sykiu jis pažymi, kad svetimų valstybių agentai nori įsiskverbt į Tarybų šalį, kaipo "korespondentai, komersantai ir mokslininkai." ....Savo straipsnį jis baigia šiais žodžiais: "Tarptautinė padėtis šiuo laiku yra tokia, kad taika esanti užtikrinta ilgam laikui, nepaisant to, kad agresyviai elementai imperialistinėse šalyse mėgina kurstyt prie naujo konflikto."

L. Hendersonas Prieš Trumano Planą

WASHINGTON, sp. 2. — L. Hendersonas, buvęs kainų administratorius, nesutinka su prezidento Trumano planu taupinti maistą ir tuomi padėti Europai. Jis mano, kad liuosnoriais pasižadėjimais nieko negalima atsiekti.

L. Hendersonas pasisako už tuojautinį Kongreso sušaukimą.

Komercijos Sekretorius Harriman pareiškė, kad kainų kontrolės grąžinimas dar nėra galutinai išspręstas.

Jis taip pat esąs tos nuomonės, kad Vakarų Europai nepakaks 100 milionų bušelių grūdų.

Kanados Darbo Unijų Stiprėjimas

TORONTO.—Pereitais metais Kanados darbo unijų narių skaičius pakilo ant 15%.

1945 metais Kanados darbo unijose buvo 724,188 nariai, o pereitų metų pabaigoje narių jau buvo 832,697.

Šiais metais narių skaičius vėl bus padidėjęs.

WASHINGTON, sp. 2.—Per pirmąjį šių metų pusmetį 4,474 gaisrai nusiaubė Amerikos miškus.

JAV UŽMEZGA RYŠIUS SU BULGARIJOS VALDŽIA

Savo Atstovu Bulgarijai Jungtin. Valstijos Paskyrė Donald Heath

LAKE SUCCESS, sp. 2.—Politiniam Jungtinių Tautų komitete Bulgarijos atstovas Dr. Mevorah aštriai kritikavo Amerikos planą Balkanams. Jis sakė, kad Amerikos valdžia tiksliai išpučia nesusipratimus Balkanuose, kad pavertus Graikiją savo ginkluota stovykla.

Dr. Mevorah pareiškė, kad Amerikos valdžia nori paversti Jungtines Tautas savo įrankiu ir dominuoti visą Viduržemio jūros baseiną.

WASHINGTON, sp. 2.—Valstybės Pasekretorius Robert A. Lovett pranešė, jog ši šalis atnaujina diplomatinius santykius su Bulgarija.

Tačiaus, Lovett pažymėjo, kad atnaujinimas diplomatinių santykių nereiškia, jog Amerikos valdžia užgiria "tūlus veiksmus" Bulgarijos valdžios. Neabejotina, jis čia turėjo omenyje pasmerkimą miriop ir egzekuciją Nikolos Petkovo.

(Bulgarų teismas pasmerkė Pekovą miriop, kaipo vadą suokalbio, kurio tikslu buvo nuversti Bulgarijos valdžią.)

Amerikos atstovu Bulgarijai prezidentas Trumanas paskyrė Donaldą R. Heath, iš Topeka, Kansas.

Pasekretorius Lovett ažymėjo, kad Bulgarijos valdžios pripažinimas reiškia, jog ši šalis nori būti informuojama apie tai kas dedasi Bulgarijoj ir kad jai rūpi protekcija jos locnų interesų.

Stassen Už Kongreso Sušaukimą

Sako, Tas Reikalinga Sutvarkymui Santykių Su Užsieniu

LOS ANGELES, sp. 2.—Harold B. Stassen, republikonų aspirantas JAV prezidento ofisan, pasisakė už sušaukimą Kongreso į specialę sesiją.

Savo kalboj jis pabrėžė: "Mes negalime leisti Europai įžengti į rūsčios žiemos aplinkybes, nežinodami koks Kongreso nusistatymas. Kol nebus žinoma Kongreso pozicija, tol mes nežinosime kokia yra Jungtinių Valstijų politika. Mes, be to, kad valdžia griežčiau nusistatytų prieš monopolistus pelnagrobius. Per visą šalį reikia suorganizuot liuosnorį maisto taupymą."

Stassenas nori remti tik tas šalis, kurios nepalinkę prie socializmo ar komunizmo.

Illinois Gyventojais Padaugės

SPRINGFIELD, sp. 2.—Numatoma, kad šiais metais Illinois gyventojais padaugės 100,000.

Per pirmąjį šių metų pusmetį Illinois valstijoj buvo 94,267 gimimai, o mirusių buvo 46,000.

Pereitais metais, tuo pačiu laikotarpiu, gimimų buvo 65,857.

Nacių Šulas Išteisintas

DACHAU, Vokietija, sp. 1. — Hanoverio nacių vadas, Lauterbacher, antru kartu išteisintas. Jis buvo kaltinamas papildęs karinių kriminalysčių.

BULETINAS

LONDONAS, sp. 2. — Britų Spaudos Asociacijos pranešimu, iš Pietų Afrikos Sąjungos Britanijon atgabenta aukso vertės keturių milionų dolerių.

Atgabenti aukso šmotai sukrauti Britanijos Banke.

- - -

ŠANCHAI, sp. 2. — Valstybės Tarybos narys diplomatas Wang Čung Hui pataria Kinijos valdžiai susisiekti su Tarybų Sąjungos valdžia ir susitarti visais tais klausimais, kuriais, ligi šiol, nesusitarta. Jisai išsireiškia, kad susitarimas esąs galimas.

- - -

MINNEAPOLIS.—Vietos biržoje kviečių kaina pakilo iki trijų dolerių už bušelį.

J. CURRAN NORI SUSKALDYTI MARININKŲ UNIJĄ

Kai Kiti Unijos Vadai Šaukia Prie Vienybės, Curran Mosikuoja Raudonąja Silke

NEW YORK, sp. 2.—Marininkų Unijos (CIO) prezidentas Joseph Curran didesnę dalį savo raporto pašventė atakavimui komunistų ir "sąkeleivių". Jis nusitarė tęsti raudonėdišką darbą iki pat galo, nors tuo rizikuojama suskaldyt marininkų uniją.

Kiti unijos viršininkai, savo raportuose, pasisakė už vienybės išlaikymą ir sustiprinimą, už lygias teises visiems unijos nariams. Jie kategoriškoj formoj pasmerkė Curran'ą už frakcinį veikimą, kuo naudojasi tik laivų savininkai ir openšaperiai.

Curran vadina komunistais visus, kurie nepritaria jo griovikiškai propagandai. Jisai kartoja Hearsto laikraščių "argumentus".

Savo kalboj J. Curran visiškai neprasitarė apie Trumano doktriną. Iš to matyt, kad jis jai pritaria.

Didžiuma konvencijos delegatų neritaria Curranui.

J. ROGGE SAKO, KAD REAKCIJA PASIEKĖ ČIUKURĄ

Įvardijo Vienuolika Wallstryčio Šulų, Kurie Įpiršo Hooverio Programą

MINNEAPOLIS (FP), sp. 1.—Buvęs Generalio Prokuroro Asistentas O. John Rogge pareiškė: "Amerika, daugeliu atžvilgiu, šiandien panašesnė į Vokietiją, kokia ji buvo 1932 metuose. Tūli amerikiečiai to dar nesupranta."

(Rogge turėjo pasitraukti iš savo ofiso, kada jis nurodė, kad daugelis įtakingų Amerikos vadų turi tamprių ryšių su naciais.)

John Roge kalbėjo bankiete, kuriame dalyvavo žymiausi šio miesto darbo unijų veikėjai. Pirm to visą dieną tęsėsi jų konferencija.

Savo kalboj jis įvardijo vienuolika Wallstryčio šulų, kurie Hooverio programą jau įpiršo prez. Trumano Administracijai.

Šioj šaly naikinama civilės laisvės ir pradėta sistematiškas "raganų" gaudymas.

Kitų kalbėtojų buvo Farmerių Sąjungos prezidentas James Patton. Jis sakė, kad reakcininkai atakuoja kooperatyvus ir darbo unijas.

ROMA, sp. 2.—Streikų banga Italijoj neatslūgsta. Susitaikius tekstilės įmonių darbininkams šiaurės Italijoje, Darbo Federacija rengiasi paskelbt generalį streiką Romoje.

Streikan bus iššaukta 200,000 darbininkų.

VILNIS

Lithuanian People's Daily

Published daily except Sunday and on every Friday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States one year $7.00, six months $3.75, Chicago $9.00, six months $4.75; Canada $6.00, six months $4.25, foreign countries 9.00, six months $4.75. Subscription rates for the Friday edition, including the English Section, in Chicago one year $4.00, six months $1.75; outside of Chicago one year $2.50, six months $1.50.

Advertising rates on application.
3116 South Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone VICtory 7323—7326

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879

Pamatingas Kaltinimas

Cyril Foster Garbett, Yorko archivyskupas Anglikonų Bažnyčios, kaltina Vatikaną prisidėjime prie Europos padalinimo į dvi pusi—už ir prieš Tarybų Sąjungą.

Archivyskupas Garbett sako, Vatikanas dėjo ir tebededa tam didelis pastangas, nes bijo komunizmo ir socialdemokratijos, ir laiko abu savo priešais.

Garbett sako, kad dabar į katalikų (krikščionių demokratų) partijas Europoj susiburė patys aršiausi reakciniai elementai ir viską daro, **kad katalikizmas būtų reakcijos ir fašizmo tvirtovė.**

Archivyskupas sako, kad Europoj susidaro situacija, jog žmonės vėl kels šūkius, kad klerikalizmas ir žmonijos priešas (kaip 1877, kada klerikalizmas gręsė pavojum Francūzijos respublikai).

Pats šis archivyskupas mano, kad "materialistinis Marksizmas" prieštarauja krikščionybei, bet komunistinėje valstybėje yra vietos tikybai.

Archivyskupas matyti neužsimerkęs nuo to fakto, kad kuomet komunistai atmeta religiją, komunistinė valstybė nekovoja prieš religiją ir užtikrina jai teises ir laisvę, kaip duoda teises ir laisvę jai priešingiems kovoti prieš ją.

Archivyskupas sako, kad padalinimas Europos, dalinai ir viso pasauliò, į dvi dali yra pavojinga. Jei taika nebus užtikrinta, naujame kare dabartinė mūsų draugija žlugs.

Archivyskupas pripažįsta, kad reakcinės kempės, ar reakcinės pasaulio dalies centras yra Washingtonas, o pažangosios, ar komunistinės pusės—centras yra Maskva. Kova tarp jų veda prie karo, kuris visai žmonijai pavojingas.

Reakcijos frontas naujame kare tikrai negali tikėtis laimėti.

Kaip jau teisingai kai kurių nurodyta, kad po pirmojo pasaulinio karo kapitalizmas griuvo didelėje Rusijoje. Po antrojo pasaulinio karo visoj Europoj griuva kapitalizmas. Trečiasis pasaulinis karas, taigi, gali būti pabaiga kapitalizmui visur.

Trečias pasaulinis karas, žinoma, atneš didelius pavojus visai žmonijai ir reikia dėti visos galimos pastangos kovoti prieš tai. Vatikanas, kaip pamatingai jį kaltina archivyskupas Garbett, veikia taip, kad didina karo pavojų, o ne mažina.

Porą kartų ir Vatikanas prabilo kiek objektingiau prieš karo pavojus, bet neatmetė savo seno nusistatymo.

UAW Padėtis

Dienraštis "Laisvė" rašo:

"Pasirodo, kad United Automobile Workers unijos prezidentas Walter Reuther unijos taryboje turi mažumą. Taryba 13 balsų prieš 9 Reuther politiką atmetė ir pasmerkė. Tarybai vadovauja unijos sekretorius-iždininkas Addes ir vice-prezidentas Thomas. Reuther yra susidėjęs su reakcija ir savo oponentus krikštydamas 'raudonaisiais', bando unijoje sukelti pasidalinimą ir sujrutę."

UAW unija ruošiasi konvencijai. Šiuo tarpu eina lokaluose delegatų rinkimai į konvenciją. Lietuviams šios unijos nariams reikia lankyti unijos susirinkimus ir balsuoti už Thomas-Addes šalininkus, nes jie yra progresyviai. Reutherio politika yra reakcinė. Reutheris net Tafto-Hartley įstatymui nori nuolankauti. Jis abelnai veda atžagareiviską toj unijoj politiką.

Kyla Kainos, Didėja Kovos

Kaip mūsų vyriausybės užsienio politika aštrina tarptautinius nesutikimus, ypač su TSRS, taip jos vidujinė politika neševlnina, bet dar aštrina kovas.

Maisto ir kitų svarbiausių gyvenimo reikmenų kainos vis dar didėja. Naturalu, didėja ir kova prieš brangumą, nes minioms žmonių jau visai neįperkami geriausi gyvenimui reikmenys.

Pasimojimas ant darbo unijų, kuriam tik pusbalsiai Administracija neva pasipriešino, vis daugiau išjudina darbininkus kovon.

Atakos ant anti-afšistinių žmonių, pasimojimai deportuoti eilę nepiliečių unijų viršininkų ir šiaip veikėjų, taipgi aštrina kovas.

Taigi, Amerikos reakcija veda kovą nevien prieš TSRS ir Europos demokratijas, liaudies valdžias, bet kova eina ir pačioje Amerikoje.

Kova už taiką irgi vis labiau įsisiūbuoja.

Ir jei dalykai eis taip toliau, tie kovos frontai dar padidės, kovos paaštrės ir užsienyje ir namie.

Kas Kaltas?

Jei Jungtinių Tautų Organizacija pakriks, ir jei kils naujas karas, už tai bus atsakomingos taip vadinamos krikščioniškos tautos, kurios nekrikščioniškai elgiasi J. T. Organizacijoje.

Taip sakė kun. W. Burton, Australijos Meodistų Bažnyčių Sąjungos prezidentas, kalbėdamas Springfield, Mass., metodistų suvažiavime.

Jis sakė, kad Jungtinėse Tautose stoka krikščioniškumo, bet kaltos už tai yra vadinamos krikščioniškos šalys. Jos yra aršūs taikos priešai.

Kun. Burton taipgi sakė, kad atsinešimas link Tarybų Sąjungos yra isteriškas. Tarybų Sąjunga, jis sakė, yra galinga, disciplinuota ir "redžimentuota" ir patriotinga. Jos žmonės pasiryžę ir griežti.

Pastangos bauginti TSRS žmones bent kuo yra bergždžios. Tuogi tarpu tokis elgesys, kaip Amerikos dabar, vis labiau didina naujo karo pavojus.

Amerikos užsienio politika nori diktuoti nevien Turkijai ir Graikijai, bet ir toms Balkanų valdžioms, kurios nepaiso tos politikos. Taigi, Trumanas-Marshallas nori diktuoti šalims visai Sovietų pasienyje, bet šaukia prieš Sovietų įtakos plitimą Europoje, TSRS pasieniuose.

Tokia politika nėra gerinimui tarptautinių santykių, tai yra visiems padiktavimo politika, o Sovietai tai negi priims.

Labai svarbu, kad ir daugelis dvasiškių tai pastebi, supranta.

Ar Tai Demokratiška?

Toronto laikraščio "Daily Star" politinis rašytojas Charles H. Huestis daro palyginimą tarp Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos pozicijų ir štai ką sako:

"Kitas dalykas, kurį amerikiečiai turi priimti, yra tas, kad tuo metu, kai Jungtinės Valstijos po visą pasaulį—Vokietijoj, Graikijoj, Kinijoj, Indonezijoj, Korėjoj, Arabijoj, Japonijoj—yra reakcionierių, feodalistų, dvarponių pusėj, prieš kurious žmonės grumiasi, tai Sovietų Sąjunga, kur tik ji turi įtakos, yra žmonių pusėj, kurie stengiasi numesti nuo savęs mirusią praeities ranką. Amerikiečiai tam turi atatinkamą žodį: jie tą vadina 'ekspansionizmu' ".

Trumano doktrina, taigi, visur nežavi demokratinius žmones. Ji deda pastangas paremti reakciją prieš demokratijas.

Tai antidemokratinė politika.

Naminė politika irgi vis daugiau taikoma prie užsieninės.

Amerikos žmonės 1948 metais turės susirasti sau geresnį kandidatą.

Nėra abejonės, kad tokia politika ir užsieny ir namie veda demokratų partiją prie pralaimėjimo.

Amerikos žmonės negi norės visam pasauly reakciją palaikyti, dar sudedant tam bilionus dolerių.

Apžvalga

TYSLIAVOS DIENA

Juozas Tysliava, "Vienybės" redaktorius pats greitu tempu auga savo akyse. Ir kadangi jo paskutiniais laikais kiti nejvertina, jis pats pasiima tą užduotį.

Skiltyje "Dabar" ("Vienybė", rugs. 26) jis iškilmingai praneša, kad ALM (Amerikos Lietuvių Misija) išrinko 9 asmenų komisiją tartis su ALT (Amerikos Lietuvių Taryba). Rašo Tisliava:

Praeitą kartą šioje vietoje buvo pastebėta apie "devynių komisiją", kuriai ALM pavedė tartis su Amerikos Lietuvių Taryba. Kasgi tie "devyni" išrinkti toms pareigoms ALM direktorių posėdyje, Clevelande?

Ir Tysliava paduoda vardus, kur jo paties pavardė prominentiškai seka po Olio, —9 Don-Kihotų delegacijoje, kuri tarsis su ALT Don-kichotais.

Įdomu, kad Tysliava žodį "devyni" paduota kabutėse. Be abėjo, jo vaizduotėje tos komisijos svarba lygi" Keturiems Didiesiems", istoriniems "Trims",— pasekoje: "devyni"... Ir Tysliava tęsia:

Visuomenė privalo žinoti, kad šiems asmenims pavesta gana atsakomingos pareigos

Ir taip būdamas geroje nuotaikoje dėl būvimo tarp "dėvynių" mūsų herojus tą dieną viską matė ružavoje spalvoje. Net karas, tas taip pageidaujamas karas, atrodė taip arti. Džiaugėsi Tysliava:

Iš Europos pranešama apie Sovietų kariuomenės, ypaš mechanizuotų dalinių siuntimą į vakarus...

Žmonės, kurie moka klausyti prikišę ausį prie žemės, tvirtina, kad dar šiais metais Amerika susikibsianti su Rusija.

Tysliavos diena atrodė neabėjotinai šviesi...

Visi protingi žmonės kalba, naujas karas bus žmonijai pragaištis. Tai lygu saužudystei. Bet lietuvių fašistuojantis elementas laukia to karo tarytum kokios palaimos. Tas parodo kaip jie pagiežos apakinti.

Pakistano Ambasados Washingtone Įkurimas

Washingtonas.—Washingtone dabar randasi 65-kių šalių diplomatinės atstovybės, kurių jauniausioji yra Pakistanas. Priaisrengimai atidaryti Pakistano vyriausybę čia prasidėjo dar prieš Indijos padalinimą. Numatant ateinantį padalinimą, Indijos ambasada čia klausė visų savo pareigūnų, ar jie nori pasilikti prie Indijos atstovybės ar pereiti prie atstovybės, kurią sukurs pakistaniečiai.

Indijos atstovybės antras sekretorius Dr. M. O. A. Baig išreiškė savo pageidavimą pereiti į Pakistano tarnybą. Indijos padalinimo dienoje, liepos 15, Baig automatiškai tapo Pakistano veikiančiu ambasadorium. Dr. Baig tuojau pasamdė 10 tarnautojų, dauguma kurių yra Kanados ar Britanijos piliečiai, ir po dviejų savaičių jis pranešė, kad Pakistano ambasada egzistuoja.

Valstybės Departmentas tuoj registravo Pakistano ambasadą ir dabar rengiamas ambasadoriaus priėmimas pas prezidentą Trumaną.

Palestinos Problema Nėra Tokia "Beviltė"

Ką Reiškia Paskutinis Britų Manevras?

Beviltė Dilema—Reakcininkų Rankose.

Britanijos atstovo pareiškimas Jungtinių Tautų generalėje asamblėjoje, kad britai yra pasirengę visai pasitraukti iš Palestinos, Amerikos spaudoje buvo sutiktas kaip svarbus istorinis pareiškimas, tiesiog kaip "naujos epochos simbolis." Bet giliau įsigalvojus į britų pareiškimą darosi aišku, kad ten niekas naujo nepasakyta. Britai sakosi norį pasitraukti iš Palestinos, bet jų pareiškime yra tiek "bet" ir "jeigu" elemento, kad faktinai tai tik gudrus dabartinės politikos pateisinimas.

Atmeta Atsakomybę.

Britanijos valdžia savo pareiškimu stengiasi sudaryti įspūdį, kad Palestinoje egzistuoja beviltiškai komplikuota problema, neišrišamas žydų-arabų konfliktas, kad jie, britai, visomis pastangomis stengėsi tą problemą išrišti, ir kad dabar jie įsitikinę, kad jos neišriš, ricieriškai ir galantiškai nusiplauna rankas ir visą reikalą perduoda Jungtinių Tautų Organizacijai.

Tuomi britų valdžia siekia numesti nuo savęs atsakomybę ir pasilikti nesukompromituota.

Britai Atsakomingi.

Britai, žinoma, nemini, kad tai jie patys atsakomingi už dabartinę padėtį Palestinoje. Ir jie atsakomingi nevien už praeities nusikalimus, bet jie iki šios dienos yra iniciatoriai taip vadinamos neišrišamos žydų-arabų konfliktų problemos.

Anot britų, problema negali būti išrišta abiejų grupių patenkinimui, nes:

1. Arabai jokiu būdu nesutiks su padalinimu ir tolesne žydų imigracija;

2. Žydai nepasitenkins niekuom mažiau, negu savo valstybe Palestinoje.

Ir klausantis arabiškų šalių ir žydų sionistų pareiškimų ištikrųjų paviršutiniškai susidaro įspūdis, kad klausimas negali būti taikingai išrištas. Tokios išvados prieiti, betgi, būtų klaidinga.

Kas Ką Atstovauja.

Jeigu mes priimame, kad reakcinių arabiškų valdžių atstovai prie JTO, Muftio šalininkai ir žydų-sionistų dešinieji vadai, kalba savo tautybių masių vardu, problema ištikrųjų beviltė. Bet, laimei, ne vieni nei antri neatstovauja tų, kurių vardu jie bando kalbėti.

Muftio šalininkų burnomis faktinai kalba nykstančios arabų feodalų klasės balsas, kuris stengiasi palaikyti savo mases tamsoje ir vergijoje. Tą grupę britai naudoja kaip savo marionetes iki šios dienos, ir britų agentai faktinai stovi Muftio užpakalyje, nežiūrint to, kad karo metu jis tarnavo naciams. Neveltui britai jo nesuėmė, ir neveltui jam buvo leista grįžti į Artimuosius Rytus.

Sionistų vadovybės lūpomis ir kalba reakcininkai, kurie nenori įjungti žydų tautinio judėjimo į pažangias vėžes, ir kurie ir yra pasirengę bile kuriuo metu talkininkauti britams.

"Problema" Išpūsta.

Jeigu ne reakcininkų kiršinimai iš abiejų pusių, Palestinoje dabar nebūtų jokios problemos, jau nekalbant apie kalbų kruvinų susikirtimų klausimu. Palestina, nors neturtinga šalis, turi pakankamai vietos kolonizacijai. Taipgi tarp žydų ir arabų masių neapykantos nėra, nors kartas nuo karto kiršintojai įstengia sukelti riaušes.

Net per paskutinius kelius mėnesius, padėčiai jau esant, anot britų, "labai įtemptai," kurių socialdemokratų žydų grupės įsteigė Palestinos pietinėje dykumoje (Negeve), prie pat Arabijos sienos, naujus kolektyvinius kaimus, ir klajojantieji arabai - beduinai atėjo su druska ir duona bei sveikinimais ir klausė, kaip greit kolonistai įsteigs kliniką, ir ar jie gydys beduinų vaikus nuo akių trachomos.

Tiesa, žydų naujokynai ginkluoti, bet tas tik atsargumo žinsgnis, iki šiol žydų ir arabų valstiečiai visur rodė tendenciją draugingai sugyventi.

Taip ta "problema" atrodo pačioje Palestinoje. Bet daugiausia grąsinimų ateina iš užsienio. Sirijos, Lebaneno, Transjordanijos, Egipto ir Irako atstovai mosikuoja kardu ir grąsina šaukti Islamą į "šventą karą."

O kas gali abejoti, kad už tų šaukėjų pečių stovi tie patys britai? Kiek tų šalių šovinistai laikas nuo laiko nepurkštautų neva prieš britus, faktinai jos visos dar tebėra britiškai - jankiško imperializmo kolonijomis. Atminkime, kad britai valdo žibalo laukus Irake ir Sirijoje bei gretimame Irane, kad britai turi savo vamzdžių linijas nuo Mosulo Irake iki Haifos Palestinoje, kad jankiai yra faktini visų žibalo koncesijų valdovai Sandi Arabijoje, kad jie rengiasi tiesti vamzdžius nuo Dhanhramo prie Persų įlankos iki Lebaneno. Atminkime taipgi, kad keturios Amerikos žibalo kompanijos yra pasirengusios išleisti $150,000,000 tai linijai. Pridėkime prie to fakto kitą, kad veik visose arabiškose šalyse dar stovi britų gaunizonai, ir mes suprasime, kad skardieji grąsinantieji arabų reakcininkų balsai yra britų inspiruoti, nors dažnai prieš pačius britus nukreipti.

Britų Manervai.

Britų sena metoda: kiršinimo, skaldymo ir intrigų per ilgus metus sekmingai naudota Palestinoje dabar beveik priėjo liepto galą. Bet tas nereiškia, kad britai pasirengę pasitraukti. Toli ne. Tą pačią valandą, kuomet Arthur Creech-Jones, britų atstovas, su nuduota šventa nekaltybe sakė Jungtinėms Tautoms, kad geroji Britanija problemos negali išrišti ir nori pasitraukti, britų agentai Kaire, Jeruzalėje, Bagdade ir Damaske toliau verpė intrigas. Britai faktinai ne tik nesistengia Palestinos problemos išrišti, bet nori ją kuo labiau supainioti. Supainiojimas jai reikalingas, nes sukeltoje suirutėje ji turi daugiau šansų toliau išsilaikyti Artimuose Rytuose.

Anykštėnas.

NUZUDĖ 5 NACIŲ BENDRADARBIUS

Paryžius, sp. 1.—Fort de Montrouge kalėjime sušaudė penkis vokiečių bendradarbius, kurie karo metu pusižymėjo, kaipo didžiausi francūzų tautos išdavikai.

Vienas jų apalpo. Jį sušaudė sėdint kėdėje. Kalėjimo vyriausybė buvo sustiprinus apsaugą, nes manyta, kad pasmerktų miriop šalininkai mėgins juos išliuosuoti.

Tęsiamas Tyrinėjimas

Praeitam gegužės mėnesy, buvo susekta, kad Miss. Lilian Beutler, 4754 So. Wood st., kuri turi namų pirkimo ir pardavimo biznį, taipgi verčiasi paskolų biznin, išeikvojusi tarpe $60, 000 iki $200,000.

Antradienį pradėtas tyrinėjimas. Tyrinėjimą veda valstijos advokato padėjėjas R. B. Austin.

Manoma, kad ji tuos pinigus sunaudojo ne vien iš savo biznio, bet ir iš "King Zygmund the First Building & Loan Association", kurią suorganizavo jos velionis tėvas.

Pinigų trūkumo įtarimas prasidėjo nuo to, kuomet buvo patyrta, kad Miss Beutler labai daug pinigų praleidžia arklių gemblerystėse.

Trečiadienio ryte policija rado sudegusį žmogų, senų geležų dirbtuvėlėje, 206 N. Sangamon st.

Spėjama, kad jis ten galėjęs gyventi. Bet nežinoma kas jis per vienas.

"Vilnies" Rudeninis Koncertas Už Trijų Savaičių

Šiuomi norime priminti "Vilnies" skaitytojams, kad rudeninis "Vilnies koncertas įvyks spalio 26 dieną, Sokolų svet. Šis koncertas bus daug įvairesnis už kitus. Jo meniška programa šiame koncerte bus tikrai žavinga ir sudėtinga.

Prašome pasilikti tą dieną liuosą nuo kitų pareigų ir būtinai pasistengti dalyvauti koncerte. Jame dalyvaudami galėsite pasidžiaugti melodingomis dainomis, be to, paremsite darbo žmonių dienraštį "Vilnis".

Kvieslys.

MIRĖ J. MEBANOS

Antradienį buvo automobiliaus užgautas Julius Mebanos, 4837 W. Montana st., kuomet jis ėjo Milwaukee ir Foster ave.

Trečiadienį jis pasimirė nuo žaizdų, Swedish Covenant ligoninėje.

Gražiai Palaidojo Marijoną Valanienę

Pereitą šeštadienį Tautiškose Kapinėse palaidota veikli darbininkų judėjimo dalyvė Marijona Valonienė, narė K. P. Kapsuko kliubo, Moterų Kultūros Kliubo, Žagariečių ir kitų organizacijų.

Ji darbavosi progresyvių eilėse nuo pat savo atvykimo Chicagon 1907 metais.

Marijona gimė Dilbinų kaime, Žagarės parapijoje. Jos tėveliai buvo biedni. Tėvas šiaip taip pramokino ją skaityti. Tik Amerikon atvykus išmoko rašyti. Pas ją ir jos pirmąjį vyrą Jokubaitį pasireiškė didelis palinkimas darbuotis mūsų progresyvėj visuomenėj.

Seniau Marijoną vadindavo "Socialistų motina", bet ji persiskyrė su naujieniečiais, kada šie atsiskyrė nuo pažangaus sąjudžio. Marijona ėjo su komunistais. Ji uoliai dalyvaudavo moterų kultūriečių susirinkimuose ir rėmė progresyvę spaudą.

Išlydint jos palaikus iš P. Ridiko koplyčios, atatinkamą atsisveikinimo žodį tarė L. Pruseika, o prie kapo kalbėjo Ona Remeikienė. Koplyčioje, prie karsto, buvo garbės sargyba iš šešių moterų kliubiečių.

Didelis burys giminių ir draugų palydėjo M. Valonienę į amžino poilsio vietą.

Po apeigų kapinėse Marijonos gyvenimo draugas Mykolas Valionis ir sesuo Julija Ivanauskienė užprašė visus susirinkti Lietuvių Auditorijoje, kur visi palydovai buvo draugiškai priimti.

Ilgai ilgai atmins tą veiklią draugę jos giminės, jos kaimynai, jos idėjininkai.

S.

CICERO ŽINIOS

Cicero Našlių Draugiško Kliubo susirinkime prisirašė viena nauja narė, Antaneta Kvester. Parengimo komisija pranešė, kad Našlių Kliubo balius įvyksta sekmadienį, spalio 19 d., Liberty svet., 49th Ct. ir 14 st. Pradžia 3:30 valandą po pietų. Griež Paivio orkestra. Našliukai su Našliukėmis ir jų simpatikai, turės progos smagiai pasišokti, didžiojoje Liberty svetainėje.

Našlių Kliubo šeimyna smarkiai auga, tai puiku.

Sekantis Našlių Kliubo susirinkimas įvyks spalio 3 d., Šemeto svet., 1510 So. 49th ave. Kviečiame visus narius dalyvauti ir naujų narių atsivesti.

Koresp.

Antradienio vakare, Harris Teatre, staiga susirgo artistė Tallalah Bankhead. Prieš pat atidengimą scenos Miss Bankhead apalpo ir tuo būdu ji negalėjo dalyvauti lošime: "Private Lives", kur ji turėjo svarbią rolę.

Manoma, kad teatras negalės veikti iki ji pasveiks. Daktarai sako, kad be pirmadienio ji negalės pasirodyti scenoje.

Kas Reikėtų Apkalbėti

Spalio 5 d., 10 val. ryt., "Vilnies" svet., įvyks LDS 2-ros Apskrities konferencija. Joje turėsime rimtai apdiskusuoti tūlų Chicagoje kuopų pertvarkymą. Yra kuopų, kurios turi apie 50 narių, jie visi veik gyvena kitose kolonijose todėl veikimo negali būti. Be to, tie nariai senyvo amžiaus, tad jie negali prieiti prie jaunų ir įtikinti juos, kad jie stotų į LDS.

Mano supratimu, kad tokių kuopų savistovis gyvavimas neneša naudos LDS. Būtų kur kas geriau, kad tokios kuopos prisidėtų prie kitų kolonijų kuopų ir galėtų veikti bendrai. Kitaip jos negali didesnių parengimų daryti, o išlaidų visgi turi, tad pajamos sukeliamos, tik nariams mokant duokles į tą fondą.

Susijungus kelioms kuopoms, būtų galima išrinkti kolonijose komisijos, kurios rūpintusi išrinkimu duoklių iš narių.

Aš manau, kad būsimoje konferencijoje turėtume stengtis išrinkti jaunus žmones į Apskrities komitetą, o ypač tokie žmonės turėtų užimti organizatorių vietas. Visi žinome, kad ateivių tarpe, mažai yra tokio amžiaus, kurie galėtų tapti LDS nariais. Naujų narių gavimo dirva gludi čiagimių tarpe. Tad išrinkus jaunus žmones į LDS organizatorius, darbas būtų pravestas sekmingiau.

Reikėtų vesti didesnė agitacija už įsirašymą į LDS tame skyriuje, kur už 20 metų išmoka dar esant nariui gyvam jo apdraudą.

Taipgi nariai turėtų apdiskusuoti ar nereikėtų LDS įvesti skyrius, kuriame galėtų bėgyje 20 metų sumokėti duokles, o po to narys be mokesties galėtų būti iki jis gyvas. Jauniems žmonėms kur kas lengviau užsimokėti duokles, negu seniems. Seni dažnai būdami bedarbiais, negali užsimokėti duoklių ir tenka jiems išsibraukti.

Visi delegatai atydžiai pagalvokime aukščiau paketais klausimais, kad galėtume gerai juos apkalbėti būsimoj konferencijoje.

J. G.

Staiga Mirė Ch. Mikuckis

18 apylinkės biznierius, kuris turėjo užeigą ant 18 st. ir Union ave., Charles Mikuckis antradienį mirė nuo širdies ligos.

Kas diena lietuvių ateivių šeima mažėja. Likusieji turėtume daugiau dirbti pažangiame judėjime ir būti draugiškesni visakame.

Rep.

MIRĖ RAŠYTOJAS O'BRIEN

Antradienio naktį mirė kolumnistas rašytojas Howard Vincent O'Brien, sulaukęs 59 metų.

O'Brien jau veik metai kaip susirgo vėžio liga, nuo ko ir mirė. Jis net gulėdamas ligoninėje, dažnai parašydavo į "Chicago Daily News".

Prie jo lovos prieš mirtį buvo susirinkusi visa šeima ir net jo tėvas, kuris yra 88 metų amžiaus.

Kam rūpi apšvieta ir darbo žmonių gyvenimo pagerinimas, stokite į vilniečių šeimą, skaitykite "Viinj".

Atydai! Atydai!

DIDELĖS RISTYNĖS

SEKMADIENĮ,
Spalio (Oct.) 5 D., Popiet
DAN'S HILL TOP INN
8228 Kean Ave., Willow Springs, Ill.
Rengia Dan Smith ir Ben Survill
Atsilankykite ir pakvieskit draugus.
Nebus įžangos
Užkandžiai—Gėrimai—Gera Muzika

PIKNIKAS UŽDARYMUI DARŽO

Liberty Grove

Willow Springs, Ill.

Sekmadienį, Spalio (Oct.) 5 d., 1947 m.

Bus Visokių Užkandžių ir Geras Orkestras Šokiams

Kviečiame visus lietuvius dalyvauti šį sekmadienį, Spalio 5 d. Liberty Grove. Kartu tariame visiems dalyvavusiems pas mus šią vasarą širdingą ačiu. Biznis bus vedamas per visą žiemą mūsų pavilione, tik daržą uždarome dėl piknikų.

MYKOLAS ir HELEN PAVALONIAI, Sav.

RADIS

Auto Supply & Service Station

10758 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Specialė kaina dėl tires Goodrich Silvertown tires $12.45 pridedant taksus.

Geriausios National Batteries nuo $12.50 ir daugiau, su jūsų seną battery

Fuel pumps, generators, accessories, ignitions ir kitas dalis

Phone Cedarcrest 9447 N. RADIS, Sav.

Monarch Liquor

EXTRA! EXTRA!

Permainytas Vardas ir Adresas

LIETUVIŠKAS ŽYDUKAS

3529 S. Halsted St.

Phone YARds 6054

JAMES TAVERN

JAMES JANULEVIČIA

3107½ S. Halsted St.

Chicago, Ill.

GERAS VYNAS, DEGTINĖ KINGSBURY ALUS

URBA Gėlininkas

4180 Archer Avenue

Phone: Lafayette 5800 or 5870

Gėlės Mylimiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms ir Papuošimams.

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS KVIETKININKAS

GĖLĖS

VESTUVĖMS, BANKIETAMS, PAGRABAMS

3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

Victory Ligoninė

Skelbia

ATIDARYMĄ KLINIKOS NĖSČIOM MOTERIM

ir

KENČIANČIOM NUO MOTERIŠKŲ NEGALIAVIMx

—Dėl Susitarimo—

Pašaukite YARds 5848

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

Anthony B. Petkus

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Dvi Moderniškos Koplyčios Visų Patogumui

6812 S. Western Ave. Chicago Telefonas GROvehill 0142

1410 S. 50th Avenue Cicero Telefonas Town Hall 2109

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir prieinamas Jūsų finansiniam stoviui

FELIX GELBUTAS TAVERNS

5627 W. Madison Street

ir

1335 W. Madison Street

DVI SMAGIAUSIOS UŽEIGOS

Linksmai Laiką Praleisti

FELIX GELBUTAS, Sav.

A. VEGEL
Savininkas

VEGEL'S TAVERN

NAUJOJ VIETOJ

ALUS—VYNAS—LIKERIAI

SMAGI UŽEIGA

ČIA TIKRI DRAUGAI SUSIRENKA

3203 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Telefonas Calumet 5982

J. KAZLAUSKO UŽEIGA

944 West 35th Place, Chicago, Ill.

Kampas Sangamon St. Telefonas Yards 7885

ATSILANKĖ NESIGAILĖSITE

JUOZAS ir MARCELA KAZLAUSKAI, Savininkai

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos Laidotuvių Direkcijos Associacijos

Turime Koplyčias .. Visose Miesto Dalyse

Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį

LACHAWICH IR SUNUS

Phones: VIR. 6672-3

2314 WEST 22rd PLACE PHONES: VIR. 6672-3

J. LIULEVIČIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. TEL.: LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET

Telefonas YARds 1419

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 LITUANICA AVENUE TEL. YARds 4908

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. TEL. PULlman 9661

PETER P. GURSKIS

Mūsų Koplyčia Air-Conditioned

659 WEST 18th STREET TEL. SEEley 5711

Vienas ir pusė bloko į rytus nuo Halsted. Pilnų gatvės pusėj.

ŠIANDIEN VISI Į SVARBŲ POLITINĮ MITINGĄ

T. Žebraitis

Šiandien, spalio trečią dieną, 7:30 v.v., Lietuvių Auditorijoje, įvyks labai svarbus politinis mitingas. Jame kalbės du atstovai Progresyvių Partijos į aukštesnius teisėjus, kaip antai: Hart E. Baker ir George R. Cermak.

Taipgi kalbės "Vilnies" redaktorius, Leonas Pruseika. Jis kalbės abelnais dienos klausimais.

Aukštų kainų už maistą klausime, kalbės Amerikos Moterų Kongreso atstovė, Mildrad Treffman. Ji nurodys pagrindines priežastis kainų iškilimo ir ką turime daryti, jei išreikalavus, kad tos kainos būtų sumažintos.

Šiame mitinge kalbės Bendro Chicagos Lietuvių Organizacijų komiteto pirmininkas T. Žebraitis. Jis palies esamą padėtį lietuvių pažangiose organizacijose.

Visi mitingo kalbėtojai yra žymūs visuomenininkai ir turi daug patirimo organizaciniame darbe. Tad aišku, kad jie daug ko svarbaus ir pamokinančio pasakys.

Kiekvienas pažangus lietuvis turėtų skaityti sau už pareigą dalyvauti tame svarbiame mitinge.

Ypatingai mes turime tinkamai prisirengti prie būsimų teisėjų rinkimų. Nes išrinkimas pažangių teisėjų ir sulaužymas politinės mašinos, atneštų daug naudos Chicagos gyventojams.

Būkime patys ir kitus pakvieskime.

Rengimo Komitetas.

PASKUTINIS ŠIAIS METAIS PIKNIKAS

Sekmadienį, spalio 5 d., Justice Park Gardens, įvyks paskutinis šiais metais Lietuvių Meno ir kultūros (Radijo) Kliubo piknikas.

Nežiūrint, kad oras atvėsta ir artinasi šalčiai, tačiau dar saulėtos rudens dienos, visus kviečia ir vilioja pasigrožėti gamtos grožybėmis, ir medžių lapų spalvomis, kurios vilioja kiekvieno akį.

Justice Park Gardens pilnas įvairių medžių, kurių lapai rudens laiku, prieš krintant pasipuošia įvairiomis spalvomis. Tad pasigrožėti tuom, kiekvienas žmogu turėtų pasistengti. O tas bus Galima, jei atsilankysite į Lietuvių Meno ir Kultūros (Radijo) Kliubo pikniką.

Nereikia aiškinti, kad virš minėto kliubo duodamos programos per radiją, antradienio vakarais, yra tikrai kultūriškos, meniškos ir gerbiamos netik lietuvių, bet ir abelnai meną mylinčių chicagiečių. Bet jas duoda lietuviai ir tuo būdu kelia lietuvių vardą tarpe Chicagos gyventojų. Norint, kad tos programos linksmintų mus ir toliaus, mes turime remti to kliubo veiklą, o ypač remti jį finansiniai.

Dalyvavimas šiame piknike, reikš paramą kliubo veiklos ir teikimas finansinės paramos leidimui radijo programų.

Tad visi ir visos geros valios lietuviai, dalyvaukime šį sekmadienį Lietuvių Meno ir Kultūros Kliubo piknike ir prisidėkime su parama tų gražių radijo programų leidimui.

Lauksime juo daugiausia dalyvaujant piknike!

Beje, jei kartais pasitaikytų, kad tą dieną lietus lytų, tai pikniko vietoje, turėtume gražu parengima Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted st.

Pažmonys prasidės 3 v. po pietų.

Komitetas.

ISTANBUL.—Prieš išvažiuoiš Sofijos, Bulgarijos sostinės, grupė amerikiečių kongresmanų uždėjo gėlių vainiką ant kapo nužudyto konspiratoriaus Petkovo.

(Petkovas buvo nuteistas mirti už suokalbiavimą prieš Bulgarijos valdžią.)

PASKUTINIS ŠIOS VASAROS

PIKNIKAS

įvyks šį Sekmadienį

Spalio 5-tą dieną

JUSTICE PARK GARDENS

Archer and Kean Aves.

Pradžia 2 val. popiet

Jei tą dieną lis, tai piknikas bus

Lietuvių Auditorijoj

3133 S. Halsted Street

Svetainėje piknikas prasidės 3-čią val.

Aidiečiai Smarkiai Dirba

Wanda Žalis

W. Žalis, tai Aido Choro gabioji šokikė, taipgi laimėjusi gražuolės titulą veteranų piknike. Ji bus operoje "Birutė" trečioji vaidilutė.

Helen Mazil, Aido Choro žymioji solistė ir duetistė, kuri pasižymėjo jau keliose operetėse kaipo gera lošėja ir dainininkė, bus pirmoji vaidilutė.

Helen Misevich, bus antroji vaidilutė. Ji turi gražų balsą ir yra daug sykių dainavusi per radijo. Visiems jos dainos patiko. Tų gražių vaidilučių bus net 12, kurios šoks, dainuos ir kitokias apeigas atliks. Tai bus maloniausias scenos vaizdas. Nepamirškite, kad tas viskas bus 12 d. spalio, Sokolų svet., leike perstatymo opera "Birutė".

Štai ir vėl nauja aidietė. Josephine Milash, jauna ir graži mergaitė įstojo į chorą. Matyt mūsų jaunimas susijdomavo "Birute", nes veik kiekvienose praktikose gauname po vieną naują narę bei narį į chorą, tai labai smagu.

Dan Yla.

Atlankius Senus Pažįstamus

Nusitariau atlankyti senus pažįstamus, kur teko prieš kiek metų gyventi. Pirmiausia apsistojau Seatonville, Ill., atlankiau J. ir A. Majus. Labai buvo gaila, kad radau drg. A. Majienę sergančią, ir net nebuvo namuose. o buvo išvešta į Spring Valley. Ill., St. Margaret's ligoninę, kur jai buvo padaryta operacija. Gaila. kad neteko pasimatyti su taip širdinga drauge.

Būtų labai malonu. kad ją atlankytų. Seatonville ir Spring Valley lietuviai.

Vėliaus sustojau Spring Valley Ill., pas T. ir M. Jasaičius, kurie ten turi labai puikią užeigą. Buvo malonu su senais draugais pasimatyti, tik gaila, kad Martos Jesaitienės sveikata nepergeriausia.

Apart minėtų dviejų draugių, kitas lietuvių šeimas. radau geroje nuotaikoje ir sveikatoje. Tačiau gaila, kad Marta Jesaitienė, kuri tiek daug dirbdavo pažangiame judėjime, pastaruoju laiku nesveikuoja.

Linkiu ligonėms greito ir pasekmingo pasveikimo, o sveikiesiams dirbti pažangiose organizacijose.

M. Vasiliauskienė.

Pagautas Mrs. Bush Nudurėjas

Policijai pasisekė surasti Mrs. Gracelyn Buch nudurėją. Tą niekšišką kriminalystę papildė 15 metų jaunuolis, James Hartmann, rugsėjo 24 d.

Taipgi tas pats jaunuolis padarė užpuolimą ant Mrs. Mary Clausen, kas ir prisidėjo prie susekimo jo.

Policijai klausinėjant jo, kokiais sumetimais jis žudė Mrs. G. Bush, jis sako apiplėšimo tikslu. Taipgi ir kitas kriminalystes daręs apiplėšimo sumetimais.

Beje, James sako, kad jis nudurės Mrs. Bush, bet ji puolusi nat jo ir persivėrusi save, su būvusiu jo rankose peiliu.

Policija mano, kad tas jaunuolis ir daugiau bus atlikes kriminalysčių. Kurie pažino James Hartmann, visi sako, kad jis buvęs lėto būdo vaikinas.

Kartais perdidelė laikraščių reklama apie tokias kriminalystes, paskatina jaunus žmones prie kriminalysčių, su tikslu būti išgarsintam, nors ir kaipo žemiausio rūšies padaru.

Kankliečiams Parama Vis Dar Plaukia

Einant arčiau prie įdainavimo dainų į rekordus, vis daugiau LKM Choro draugų ateina su finansine parama.

Kaip dabar dalykai stovi, tai tikime, kad šio mėnesio pabaigoje įdainuosime tas dainas.

Šie choro draugai prisidėjo prie to didelio darbo: J. ir E. Stulgaičiai $10.00; Ch. Ukelis $5.00, J. ir J. Bagdonai $5.00, J.K. Šarkiunas $5.00.

Varde Choro ir rekordų komisijos tariu nuoširdų padėkos žodį.

Beje, J. Stulgaitis, savo laiku daug dirbo LKM Chore ir buvo pirmininku jo. Tad smagu, kad jis vėl atėjo su gražia parama.

F. Kirka

Nuo spalio 6 d. prasidės Chicagoje saugumo savaitė ir tęsis iki spolio 13 d. ....

Saugumo Taryba prašo visų Chicagos gyventojų, ypač automobilių bei trokų vairuotojų, kad dėtų visas pastangas išvengimui nelaimių.

Tik viename rugsėjo mėnesyje Cook Apskrityje auto nelaimėse užmušta 56 žmonės.

NORTH SIDE ŽINIOS

LDS 112 kuopos Narių Atydai

Primenu visiems LDS 112 kuopos nariams, kad mūsų kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, spalio 6 d., 8 v. v., Vengrų svet., 1632 Wilwaukee ave.

Šiame susirinkime turėsime eile svarbių klausimų apkalbėti, ypatingai LDS vajaus klausimą. Taip pat LDS 2-ros Apskrities konferencijos delegatai išduos raportą iš konferencijos.

REAL ESTATE FOR SALE

10 GERŲ PRIEŽASČIŲ KODĖL jūs turėtumėt pirkti dabar DĖL INVESTMENTO ARBA PASISTATYTI SAU NAMĄ gražiame

"Golfmoor Parke"

Prie 79th St. 2 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.

- Kaip tik parkas
- Naujos privatiškos besisukinėlančios gatvės
- Nauja mokykla
- Labai žemi taksai
- Kaina labai žema
- Tik biskį įmokėti
- Keletas naujų namų
- Didžiausia pasaulyje Tucker auto dirbtuvė
- Golfo laukas per 20 metų.

JAMES E. LOYE REALTY CO.

5001 West 79th Street

Office In Clubhouse

"GOLFMOOR PARK"

40 AKRŲ IR MURINĖ TAVERNA

Prie kampo 95th St., pilna sekcija, tvo keliu labai daug važiuoja žmonių, skersai kelio nuo Forest Preserve. Žema kaina ir lengvomis sąlygomis. Matykite:

JAMES E. LOYE REALTY CO.

5001 West 79th Street

įsteigta 1927

"GOLFMOOR PARK"

Vietiniai Pranešimai

NORTH SIDE

LDS 112-tos kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, spolio 6 d., 8 val. vak., Vengrų Svet., 1632 Milwaukee Ave. Visi nariai maloniškai pribūti laiku. **B. Aluzas**

(2c6)

Pranešimai iš Kitur

DETROIT, MICH.

Detroito Lietuviu Radijo Kliubas oraneša visiems radijo klausytojams, kad spaliu 5 d., 9:30 ryte, atsisauktumėte radijo stotį WJLB, 1500 ant jūsų "dial". Teko pamainyti radijo stotį, dėl to, kad stotis WJBK nenori daugiau ateivių programų leisti.

Nesamirškite atsisukti radijo stotį WJLB tuom pačiu laiku, būtent 9:30, spalio 5 dieną.

R. K. Valdyba.

(1c3)

ROCKFORD, ILL.

Rockfordo Lietuvių Moterų Kliubo susirinkimas įvyks penktadienį, spalio 3 d., J. Raškevičiaus svetainėje, 1529 — 9th St., 7:30 val. vakare. Visos narės maloniškite pribūti, bus svarbių dalyku—raportų antarti. Po susirinkimo bus užkandžių. Sekr.

Smarkus Juokdarys

Jeigu ponia ieškote savo vyro, tai eikite į KEN'S KLIUBĄ, jūs ten rasite viso miesto žmones.

Kenstavičiai

718 W. 31st St.

VICtory 0840

Darbo Unijos Pagerbs Žuvusius Karius

CIO ir AFL unijos nusitarė surengti gėdulo mitingą spal. 16 d., Soldiers Field, pagerbimui žuvusių karių. Prie to jų sumanimo prisidėjo ir kitos pažangios organizacijos.

Per abi unijas yra 750,000 organizuotų darbininkų.

Gerbiant karius, kurie žuvo už išlaikymą pasaulyje demokratijos, bus prisiminta apie išlaikymą pasaulyje pastovios taikos, kad vėl nereiktų žuti nekaltiems žmonėms. Taipgi bus prisiminta apie tuos, kurie laike karo prisikrovė milijonus dolerių.

Būkime visi šiame susirinkime.

HELP WANTED—FEMALE

MOTOROLA

GERIAUSIA DARBAVIETĖ MIESTE PASIŪLO IŠMOKINTI NEPATYRUSIAS MOTERIS IR MERGINAS SEKAMŲ AMATŲ WIRING AND SOLDERING

PRADINĖ MOKESTIS

95c

PRASILAVINUSOMS

$1.06

MŪSŲ DARBININKĖS NAUDOJASI APMOKĖTA APDRAUDA; ATOSTOGOM; PIGIA VALGYKLA; APSVIETOS PLANU IR T.T.

ATEIKITE IR PASITARKITE APIE TĄ PASTOVŲ DARBĄ ATEICIAI.

MOTOROLA

4545 W. AUGUSTA BLVD.

WANTED

GIRLS

for GENERAL OFFICE WORK

Apply:

J. F. BAMBAS & CO.

1657 S. Blue Island Ave.

SKRYBELIŲ PARDAVĖJŲ

Pilną ar dal laiko.

Augščiausios Algosem em

Aukščiausia alga.

HALSTED MILLINERY

1314 S. Halsted Street

TYPIST

GENERAL OFFICE WORK

E. F. HOUGHTON & CO.

3516 Shields

M. BLANFORD — BOUlevard 9200

HELP WANTED—MALE

REIKIA LIETUVIŲ

prie

MĖSOS PIAUSTYMO

Turi gyventi So. West Side.

KROGER CO.

8235 S. Vincennes Ave.

TRIangle 9600

REIKALINGAS DARBININKAS DIRBTI SPAUSTUVĖJE

Pageidautina, kad būtų jaunas ar viduramžis žmogus. Jei to amato nemoka, tai bus išmokintas. Kreipkitės į "Vilnies" raštinę, bus suteikta pilnos informacijos.

3116 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Tel. Victory 7326.

ĮVAIRUS SKELBIMAI

PARDAVIMUI

Vieno ir pusės augšto medinis namas shingles apkaltas, ant 2-jų lotų, dėl dviejų auto. garadžius. Automatiškai šildomas alyva, šilto vandens šiluma. Lengvai galima perdirbti į du flatu arba rooming house.

Parduosime pigiai, nes apleidziame miestą. Apžiūrėti galite šeštadienį ir sekmadienį

5151 S. Spaulding Ave.

(2c4)

KAMBARYS RENDAI

Švarus, fornišiuotas kambarys. Apšildomas. Visada yra karšto vandens. Galite vartoti ir virtuvę.

Prie 63rd ir Ashland Ave.

Šaukite: Grovehill 6293

(3-4)

PASIKLAUSYKITE

Visų Mėgiamiausius

BUDRIKO RADIO PROGRAMUS

Sekmad. WCFL Stoties

9:30 val. vak.

Ketvirtad. WHFC Stoties

7:00 val. vak.

BUDRIKO KRAUTUVĖJE visuomet rasite geriausios kokybės — RAKANDUS, RADIOS ir JEWELRY, pricinamiausiomis kainomis ir visuomet mandagų patarnavimą. Atsilankykite.

VISI DEPARTMENTAI PATALPINTI VIENAME BALTAME NAME

Krautuvė atdara kiekvieną dieną. Vasaros metu atdara vakarais — Pirmadieniais ir Ketvirtadieniais iki 9-tai valandai.

JOS. F. BUDRIK, Inc

3241 So. Halsted Street

Chicago 8, Ill.

Tel.—CALUMET 7237

Medicinos Daktarai

Dr. Emily V. Krukas

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4146 Archer Avenue

Ofiso Tel. LAFayette 3210

Res. Tel. REPublic 0054

Jeigu neatsiliepia — Šauk KEDzie 2868

VALANDOS:

Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet, ir nuo 6 iki 9 val. vakarais

Trečiadienio vakarais ir Sekmadieniais pagal susitarimą.

TELEFONAS YARDS 3146

DR. V. A. ŠIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

PRITAIKO AKINIUS

744 W. 35th Street

Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-9

Pirmadieniais tik 2 iki 4.

Šventadieniais 11-12.

OFISO TELEFONAS: YARDS 4787

NAMŲ TEL. -- PROSPECT 1930

DR. STRIKOLIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.

4645 S. Ashland Avenue

Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakare; Nedėl., Sered., Subat. vakarais tik pagal sutartį.

OFISO TEL.: VIRGINIA 0036

NAMŲ -- BEVERLY 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso valandos: 1-3 ir 6-8:30 P. M.

Trečiadieniais pagal sutartį.

PHONE: YARDS 5921

REZIDENCIJOS -- KENWOOD 5107

DR. BERTASH

756 West 35th Street

(Kamp. 35th ir S. Halsted St.)

Valand.:—1 iki 3, ir 6:30 iki 8:30 P. M.

Trečiad. ir Šeštad. nuo 1 iki 3 popiet.

Rez. 4826 S. Kimbark

PHONE GROVEHILL 3117

DR. A. K. BUTKO

LIETUVIS

KOJŲ SPECIALISTAS

7214 S. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 9 yto iki 9 vakaro.

Phone Yards 7772

DR. B. C. BRUZAS

DENTISTAS

4003 Archer Avenue

(Arti California Ave.)

VALANDOS: nuo 9 ryto iki 8 vakaro

Trečiadieniais susitarus.

TELEFONAS YARDS 2246

DR. C. Z. VEZEL

DENTISTAS

4645 S. Ashland Avenue

(Arti 47th Street)

VALANDOS:

9 ryte iki 8 vak. Trečiad. susitarus.

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas

Tel. YARDS 1829

Pritaiko Akinius

Kreivas Akis

Ištaiso

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė

3401 S. HALSTED STREET

kampas 34th St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8

Trečiadien. nuo 10 iki 12 val. diena

Geriausia Proga

Jei turite pardavimui namą, biznį, ar ūkę, tai skelbkitės "Vilnyje",— turėsit pasekmes.

Taipgi jei nori gauti darbininką ar darbininkę,— pasakykit "Vilnyje".

Birnio reikalais kreipkitė "Vilnies" Administracija

3116 S. Halsted St., Chicago 8, Ill.

SVARBŲ ORGANIZACIJOMS IR PAVIENIAMS

Jei turite bile kokį spaudos darbą ir norite, kad būtų greitai atliktas, kreipkitės į Darbininkų Spaustuvę, — greitai gausite darbą.

3116 South Halsted Street

Chicago 8, Ill. Tel. VICtory 7326

Dienraštis "Vilnis" yra darbo žmonių švietėjas ir organizatorius. Tad kiekvienas samoningas darbininkas netik turi jį skaityti, bet ir kitus paraginti, kad skaitytų.

Lithuanian University In 369th Year

VILNIS
Weekly English Section
FRIDAY, OCTOBER 3, 1947

GOVERNMENT AUTHORITIES PLUS SCHOOL OFFICIALS AND STUDENTS SOLEMNIZE THE OPENING OF NEW ACADEMIC YEAR

By John Bulota

(Cable to VES)

The assembly hall of ancient Vilnius University looks especially solemn today: plaster emblems of the sciences on its carved oak columns, wreathed in festoons of foliage gathered by the students themselves, flower - bedecked portraits of the Soviet leaders on the stage.

An intermittent stream of young and boisterous students fills the hall; professors, teachers and guests also gather here.

On the rostrum are University President Z. Zemaitis, Professor J. Kairiukstis, members of the Soviet Lithuanian Government Niunka, Preiksas and others.

Professor Z. Zemaitis, President of the University, opened the solemn meeting called to celebrate the beginning of the new academic year. The lofty strains of the national anthems of the Soviet Union and Soviet Lithuania filled the hall.

First of all Professor Zemaitis congratulated the professors and students upon the opening of the new academic year.

"This year we are beginning the fourth post-war academic year", said Professor Zemaitis. "This is the 369th year of the existence of Vilnius University. Founded in 1578 by Stephen Bathori, Vilnius University has traversed a long path. It saw within its walls such famous scientists as Martynus Pocebutes, Sniadeckiai and others who made the name of Vilnius University famous the world over.

"But only now, under Soviet power, has Vilnius University achieved full power, has it become the genuine centre of culture of the Lithuanian people. If formerly the University was accessible only to a privileged part of the population, at present its ancient arches echo the gay voices of worker and peasant youths, for whom Soviet power has thrown the doors to light wide open."

In conclusion, Professor Zemaitis called upon all students, both seniors and freshmen, to make every effort to acquire as much scientific knowledge as possible in the university, and enter life as educated and con-

(Continued page 2)

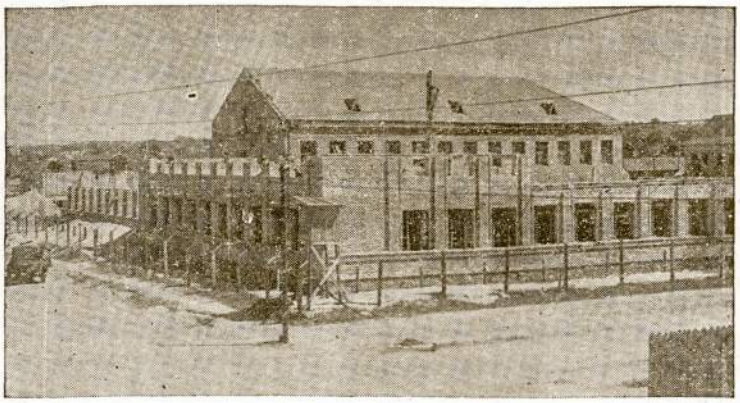

Another building reconstructed in Vilnius, Lithuania. It's a power producing plant that suffered inconceivable damage wrought by the Nazis. New plants are being built in addition to those being repaired throughout the country.

Swastika Boys In Action

SEE HAND OF ACTIVE CHICAGO LITHUANIAN PRO-NAZIS IN ATTACK ON NEWSPAPER OFFICE EARLY THIS WEEK

By VES Staff Writer

Chicago Lithuanians saw in the past Sunday morning Lithuanian Daily Vilnis office window smashing, a maeuver by confirmed pro-nazi element to intimidate progressives.

The large plate glass windows of the newspaper establishment were broken at approximately 3 a. m., a brick and cement block being used to demolish them.

Information reaching this writer indicates the possibility that the culprits responsible were "refugees" from Lithuania, aided and abetted by other local pro-nazi element.

The received information through a source who attended a recent gathering of Lithuanian "refugees" from Germany new residing in Chicago, reveals that the group discussed various phases of destruction utilized in Lithuania against anti-Hitler forces by themselves followed by statements that "the same dampaign" should be launched against Vilnis.

"The same campaign" measures according to our informant, amounted to assault and property damage.

The informant further revealed that the "refugees" gloated over the fact that they had waylaid, shot and killed Lithuanian and Russian soldiers whenever opportunity afforded this pleasure during the time of the Nazi army invasion of the Baltic country.

Further the assembled group in discussion praised the Hitler regime in affording them refuge during the counter-offensive launched by the Russian armies that wrested from German hands Lithuania.

The "refugees" are described as young men, ranging from the age of 25 to 35 and usually meet in secluded establishments in the Bridgeport section of Chicago.

Detectives arriving upon the scene of destruction checked matters thoroughly. Several have been assigned to conduct a thorough investigation of the matter.

Los Angeles LDS Lodge Full-Speed Ahead In Drive

CEL CASPER

Cel Casper, active Los Angeles LDS'er participating in activity organized by Lodge 205, which, by the way, is headed in the winning direction for a third booster prize offered by the fraternal organization.

In This Case Garbage Reflects Higher Living Cost

WASHINGTON (FP) —The lowered level of the garbage bucket and not the full dinner pail is the key to how the cost of living is striking this capital.

Sing Unity Song

Liths, Rest Of Union Delegates Denounce Redbaiting, War Scare

By VES Staff Writer

Six Lithuanian - Americans were part of the delegates who wound up with the rest singing Solidarity Forever at the 12th annual convention of the United Electrical Radio and Machine Workers (CIO) which ended in Boston early this week after passing a foreign policy resolution which denounced "international redbaiting and war scares", Vilnis English Section was informed.

The resolution, adopted by a 7 to 1 majority, charged that the present U. S. government is "dominated by Wall Street" and urged that we "declare to the people of the world that we will not make war upon them, nor burn them alive with atomic bombs to enforce the reestablishment of international monopolies."

It also proposed that "the strength of our country be mobilized so that we can send food and other non-military equipment to needy lands, not as an instrument of political and economic domination but because men, women and children are hungry."

His union's membership at an all-time peak of more than 600,000, Pres. Albert J. Fitzgerald told the convention that UE "had more basic unity this year than in any year of its history."

It voted unanimously for repeal of the Taft-Hartley act and the boycott of the NLRB as "the government adjunct of the NAM." Other resolutions established policies of organizing the unorganized without use of the "Taft-Hartley board," protecting the right to strike in contracts, fighting "for a further substantial wage increase," and reestablishing price controls.

Another urged organic unity of the AFL, CIO and railroad brotherhoods "at the earliest possible date." Others called for abolition of the House Committee on unAmerican Activities, defense of civil rights and reaffirmed the union's national policy against redbaiting.

After hearing Henry Wallace threaten to lead a third party if the two major parties continued to offer a choice between "Tweedledum and Tweedlede," the convention voted unanimously to spur political action, support independent progressives where necessary and "with a view to the ultimate creation of a new People's political party."

Accompanist For Roseland Production

PEARL JOHANSON

Pearl Johanson, pianist, accompianist for Roseland Aido Chorus who stages Petrauskas' "Birute" at Chicago's Sokol Hall on October 12th.

Nickel Cup Of Coffee Is On The Way Out

Most downtown restaurants are eliminating the nickel cup of coffee. New price: 7c. Ham and roast beef sandwiches, it is predicted, are going up to 35c.

Vilnius University Celebrates Its 369th Year

(Continued from page 1)

scientious citizens of Soviet Lithuania. The country needs new highly qualified personnel in every branch of science. "We must prove ourselves worthy of the aid and trust lavished on us by the Government of Soviet Lithuania", concluded professor Zemaitis.

His place was taken by Niunka, Vice-chairman of the council of Ministers of the Lithuanian SSR, who greeted the professors and students on behalf of the government.

"I can see many new faces here today", says Niunka. "This year Vilnius University may be proud of the splendid enrollment. Some 900 new students have gathered here from various parts of Lithuania. This is a figure that could not even be dreamed of in Smetona Lithuania. Whereas only 3,000 students studied then in the higher institutions of learning, this year we have already reached the number of 9,000. These figures speak for themselves. They are eloquent testimony to the great successes achieved under Soviet power in the field of education. The number of students in the various departments has greatly increased this year. The chemical faculty, for example, has admitted three times the number of students enrolled last year. The role of the medical faculty has also considerably increased."

Niunka assured the audience that the Government of Soviet Lithuania will continue to render all possible and constant aid to educational institutions.

The solemn meeting was followed by a concert in which the troupe of the Vilnius State Philharmonic took part. The student ensemble of folk dances met with a hearty reception; it gave an excellent rendering of the "Malunelis", "Rugucius" and other Lithuanian folk dances.

East Ahead Of Midwest

LITHUANIAN-AMERICAN CULTURAL CENTER FUND RAISE, SHARE-SELLING CAMPAIGN ON WITH YOUTH BEHIND MOVE

By VES Staff Writer

Probably the biggest drive by Lithuanian progressive aside of many other duties is the establishment of large cultural and recreational centersin two of the largest cities in the contry—Chicago and Brooklyn.

The two cities having the greatest assemblage of Lithuanians who for years have been renting large and small establishments for their variety of activity, have been surpassed by small localities where Lithuanian organizations have gone ahead and bought lock, stock and barrel necessary facilities to accomodate both youth and adult, eliminating by this maneuver many difficulties and also pocketing a substantial profit.

Committee's operating in both metropolis' envision great organizational strides through a proposed "Lithuanian Center endeavor, which would even go so far as to have accomodations for sports such as basketball, bowling, dance hall, meeting rooms, plus sufficient space to seat large crowds for operatic or other cultural performances.

According to news emanating from Brooklyn such a structure is about to be acquired there with young and old participating in a money raising-share selling campaign.

The building will have six bowling alleys, a beautiful auditorium, and will be named Lithuanian American Cultural Center.

In Chicago where the campaign for a structure similar has been conducted and dragged out for a long period of time, there is every indication that concrete action will be taken in the close future by a reinforced committee.

Falling in line with the building spirit that abounds at present is the Al Blozis chapter of the American Veterans Committee who have plans of launching their own structure in the months to come.

'Waste Less' Equals 'Eat Less,' Says Head Of Union

Philadelphia (FP) — Pres. Truman's "waste less" and Sen. Robert A. Taft's "eat less" proposals add up to the same thing—"enforced rationing by income level," Pres. Donald Henderson of the Food Tobacco Agricultural and Allied Workers (CIO) said here.

Who's Grumbling Now?

LITHS WHO THOUGHT PRICE CONTROL WAS A STUMBLING BLOCK NOW WISH THE LID WAS BACK AND PRICES DOWN

By VES Staff Writer

To our Lithuanian-Americans who grumbled about controls and those who feared spiraling prices if controls were lifted, let's see who was correct.

In the year that has passed since Pres. Truman went on the radio to announce he had given in to the meat profiteers and had ordered decontrol of meat, the price trend shows that labor and consumers groups' fears of outrageous meat profiteering at the time were justified.

On Oct. 14, 1946, Truman blamed high meat prices on "a few men in Congress," who had stabbed OPA to death, and said he had "a definite promise" from livestock and meat men "that the lifting of controls would bring to the market the meat which our people want, at reasonable prices." He added that the public would know where the responsibility rests if a profiteering spree should set in.

Surveys by the Bureau of Labor Statistics show the wholesale meat index at 254.4 as of Sept. 20, 1947, with a 1926 price base of 100. For the month of September 1946, just before Truman decontrolled meat, the index was 131.3.

Retail meat prices, which have reached the highest levels on record and approach $1 a pound for many cuts in large cities, stood 120 percent above the prewar level on the latest BLS retail index, July 15, 1947.

During the year they have shown a pattern of leaping sharply up every three or four months, then inching down slightly as the public resisted high prices, and then climbing sharply again. This cycle has occurred three times since Truman's decontrol speech of last October.

While the Republican 80th Congress has set committees to work investigating whether prices are high and if so why, a look at corporation profits in Moody's, a business guide for business, shows the following:

Armour and Co., one of the meatpacking giants, reported net income after taxes of $9.3 million in 1945, which climbed to $21 million in 1946. First quarter 1947 sales were substantially higher than the year before. Swift and Co., another of the meat kings, increased its net income after taxes 33.2 percent in 194 over 1945.

While the Natl. Assn. of Manufacturers and their friends in Congress applauded meat decontrol a year ago, the Consumers Advisory Committee of OPA termed Truman's action "a body blow to the American consumer which will turn loose the forces of inflation on food."

A few days before, the United Packinghouse Workers (CIO) called for a price control act which would hold the line on meat prices and keep their members working. Their charge that the packers were not buying cattle on the range and deliberately creating a scarcity was borne out by Agriculture Dept. figures. Only one-fourth the normal quota of meat was being slaughtered weekly in federally inspected plants.

Latest available BLS figures show meat has climbed faster and higher in price than all other major items in the city dwellers budget during the past year.

'On The Ball' For "Birutė" Which Will Be Staged October 12

CONNIE MISEVICH

Really plugging to make the Roseland Aido Chorus presentation of "Birute" a success is Connie Misevich, member of the group.

Backed By Chicago Lith Voters

New Progressive Party Opens Campaign In Bridgeport Tonight

By VES Staff Writer

With campaign plans and personnel lined up throughout the county of Cook, and headquarters established in Chicago, the Progressive Party official kickoff in its campaign to elect 21 Superior Court judges took place this past Wednesday evening.

Officials and political leaders of more than 500 unions, locals, nationality groups, religious organizations and independent political action groups attended.

Strategy of the campaign was outlined at the meeting and functioning committees set up.

Stemming from the meeting was the announcement that a political rally was arranged for tonight (Oct. 3) at Lithuanian Auditorium, 3133 South Halsted Street.

Born with the help of 121,000 citizens who signed a petition that won Progressive Party candidates a place on the ballot against the coalition, the latter being nothing but a one-party system in which the two major parties get together and nominate between them only enough candidates to fill existing vacancies, the Progressive Party in a whirlwind campaign to be conducted in all neighborhoods offers voters an opportunity to choose between candidates of the people and candidates of the politicians.

Speakers at the sponsored rally will be Mr. George R. Cermak ,candidate for Judge of the Superior Court, Mildred Treffman of Chicago Women's Congress, Houston Zebraitis of United Lithuanian Committee. Entertainment is scheduled on the program.

Candidates on the Progressive Party ticket are Hart E. Baker, Lee M. Burkey, Jr., Homer F. Carey, George R. Cermak, Earl B. Dickerson, Charles P. DiVincenzo, Frank Freidman, James A. Geroulis, Robert J. Gorman, D. Preston Griffin, Pearl M. Hart, Edmund Hatfield, Joseph K. Hellmuth, Sidney A. Jones, Jr., Wallace I. Kargman, Leonard Karling, John P. Krall, Ben Meyers, Samuel Rosenberg, Donald H. Sweet, Richard E. Westbrooks.

Retail, Wholesale Prices Set New High

WASHINGTON (FP)—Moderate income families in cities were being asked higher prices than ever before for living essentials in July, a preliminary report of the Bureau of Labor Statistics said Sept. 20. It put the index of consumer prices at 58 percent above the prewar level and 12 percent higher than one year ago.

Two days earlier BLS reported that wholesale prices reached a new postwar peak, 57.4 percent above the 1926 base level, by Sept. 13.

Drama In Dress

Plotted along flattering lines is this dramatic Ceil Chapman original of midnight black taffeta, selected by raven-haired Charlotte Manson.

Back To The Good Old Days Of Discharge, Blacklist

WASHINGTON (FP) — The Labor Relations Reporter, a weekly analysis of labor law much used by personnel offiers of employers, recently carried the following comment:

"So far as supervisors are concerned, the law presently effective (Taft-Hartley) is the pre-1935 common law. Employers are legally free to interfere with the unions, discourage union membership by discriminatory discharges and demotions, maintain a blacklist, engage in lockouts and refuse to bargain collectively."

Back to the good old days, according to the Labor Relations Reporter.

Just Between Us

By GEORGE STARKAUSKAS

● There will be no "unknown soldiers" among the host of dead heroes, we are told, who soon will stage a grim final parade from the strange foreign earth where they fell to the friendly soil of home.

● Actually we wonder about this so-called fact and how "friendly" the soil of home will be.

● To the dead it makes no difference where they lie, where a marker indicates the spot, or if flowers, grass and trees grow overhead. The world is no more to them that paid the supreme sacrifice. It remains for the living to carry on.

● The heroes care not about the Taft-Hartley anti-labor bill, nor the Thomas-Rankin UnAmerican Committee. In fact, come to think of it, the only similarity in attitude between the actual dead is the attitude of the living dead who zombie-like continue to exist in this world of ours.

● It is the latter element that need care, treament and guidance. For they are the ones who will suffer silently in the near future, especially once the depression hits.

● We don't know for sure, but in round figures it amounts to some two hundred persons we've conversed with lately. Somehow it seems that they've been imbued with glittering unreality, utilizing blinders to shut out the glare of that which may disturb a joy built on splinters.

● They feel the pain of jagged edges but console themselves with the thought that it cannot be so. In so many words they've become Christian Scientists, replacing sense with that is classified as "mind over matter".

● Now there may be a good point of substituting mind over matter under certain conditions, but you don't wish off cancer or tuberculosis, or ulcers. They must be treated, operated on before it is too late.

● Why then the hesitancy if the course is clear? Refusal to acknowledge existance of the malady is the answer.

● So day after day with the danger increasing these poor souls continue their miserable existance.

● The world rotates, and as the political net draws tighter the "living dead" squirm noiselessly. Friends fight, continue the battle to lower prices, organize their unions to fight the Tafts and Hartleys, anti-Communist measures without even a nod of appreciation from the zombie-like creatures.

● Their policy is see, hear, speak no evil lest you be classified a Communist.

● One thing about the host of dead war heroes is that they don't give a damn whether they are called Communists. Many of them were Communists and glad to sacrifice in the world battle against fascism. They're not even worried over the possibility of not being allowed to be buried in our friendly soil, their soil, because the Rankin-Thomas UnAmerican Committee and native fascists may see a Communist "threat" in return of remains.

● But the "zombie" is not much disturbed by any of these maneuvers. Shriveled to a sack of bones he or she can always continue with mind over matter, accepting the proferred Hoover apple and encouragement from the same source.

THE VILNIS ENGLISH SECTION

Published Every Friday

SOME SUIT — The publicity blurp with this picture told about the wonderful qualities of lastex yarn — and how it's the coming kind of swim suit material. But nary a mention of the model. No address, not even name.

Mrs. G Writes A Note That Indicates Cost Of Living

SAN FRANCISCO (FP) — A scrap of paper blown down a city street provides mute testimony on what the high cost of food means to a family.

The note, lost by a visiting milkman and picked up by a curious unionist, reads: "Change Mrs. G—— (Apt.——) from two quarts Grade A to two quarts skim milk."

The union member, who brought Federated Press the note, asked: "Do you think Mrs. G—— and her family prefer skim milk to Grade A? Do you think they would have made the change if the price of foods had not soared so?

"Because some people are more interested in profits, Mrs. G——'s children will have to go to school from now on with skim milk in their stomachs instead of good rich milk with the cream in it."

To A Republican It's Always A Communist Responsible

WASHINGTON (FP)—Sen. Harry P. Cain (R, Wash.) told newsmen he planned to apologize publicly to Sen. Robert A. Taft (R, O.) and Mrs. Taft for the picketing of Taft's meeting at Seattle by organized labor. Cain said "a few communists" were responsible.

THESE ARE THE TIMES

By JOSEPH SACAL

Our friend Ted Tinsley tells this one, and by admitting it we're in for a case of plagarism.

But what do we care? The direct way of delivering goods isn't the best at all times.

So omitting the oft used quotes which indicates the scribe is too lazy to write and as a result swipes other's hard penned material, we introduce Tinsley's dog-eat-dog story.

* * *

● As I was returning home from a night ball game, I came across a crowd of people gathered at a street corner. Like all New Yorkers, I look up when other people look up, look down when they look down, and I use the peep-holes at all the excavations. I pushed my way through the crowd to see what was going on. There, near the base of a Fifth Avenue traffic light, were two dogs, having themselves a good old-fashioned dog fight. The snarling and growling were most impressive, and when I made my way to the front row I saw an airdale hanging on to an Irish setter's left ear. From the look in the airdale's eye, he had no intention whatsoever of letting go.

● Just at this point an outraged gentlemen pushed his way through the crowd, elbowed me aside, and was about to step in to separate the dogs.

"Sir!" I exclaimed very indignantly, "are you from the S.P.C.A?"

"I am not," he said, as he took another step forward.

"Then why are you interfering?' I asked. "These animals are evenly matched. I should guess they both weigh in at about thirty-eight, and for all I know they have a legitimate difference of opinion which can be settled in no other way."

● "We must not allow these animals to fight," insisted this gentleman, and he stepped forward again, but this time I managed to hold him by the elbow.

"Sir!" I said, in a stern and masterly tone of voice, "don't you believe in Free Enterprise?"

"I certainly do," he said. "I also believe in Moral Superiority, the inviolabilityof the profit system, the Truman Doctrine, the Marshall Plan, and the present structure."

● "Fraud!" I cried. "How can you stand there and tell these people you believe in Free Enterprise at very moment when you are trying to stop the dog fight?"

"Let me go!" he cried, "And no more of your nonsense!"

"Nonsense?" I was outraged. "Don't you believe in the survival of the fittest?"

"Of course I do."

"Then let the dogs alone."

● He brushed me off and started forward once more, but I called out, "Aren't these dogs competing? Don't you believe in the competetive system? Don't you agree that without this competition the dog market will be unsettled? Are you trying to interfere in the natural laws of economics?"

He looked at me queerly, but I could see I had still not shaken his resolve to seperate the fighting dogs. I threw him another telling blow. "Do you understand that what you intend to do is the same as government interference in private enterprise?"

● He hesitated, but only for a moment. I pursued my advantage. "Look, my friend," I said, "I want to put it you bluntly. Do you or do you not believe in dog-eat-dog?"

The blow struck home. He drew himself up proudly and said, "Yes, I believe in dog-eat-dog."

I shrugged. I made my point, and now there was no reason for any postponement of the dog fight. The airdale, his mouth full of setter's ear, looked at me and winked. I winked back. Then the airdale loosed his grip for a moment, but only for the sake of getting a more strategic hold on the nape of the setter's neck. The setter was beginning to look distinctly second rate.

● Then I heard a cry of anguish, and the gentleman whom I thought I had restrained, rushed forward again, keener than ever on separating the dogs. Once more I tried to hold him back. "Remember survival of the fittest, dog-eat-dog, free competition, private enterprise," I shouted. "The Thomas-Rankin Committee shall hear of this!"

He blanched. "I believe in all those things, young man," he confessed. "But there is something you don't seem to understand."

"And what is that, sir?" I asked.

He pointed wistfully at the setter. "That," he said, "is MY dog."

Roseland Aidos Hit The Air Via Three Radio Programs; Perform Petrauskas' Opera "Birutė" Week From Sunday, Sokol Hall

Rerearsals for Biruta are going on regularly with nearly everyone present at all of them. We will have chorus practice on Sunday at 10 A. M. as well as Friday. Be sure to come regularly and on time because the big day is Oct. 12, at Sokol Hall and the following Sunday at Kenosha.

Last Tuesday we sang on the Radio Club Program, next Sunday we sing on Budrik's Program and Monday on Sophie Bartkus' Program.

Last Sunday some people forgot to set the clocks back and were present at rehearsal an hour early. During rehearsals you could hear some of the girls groaning and saying that their knees hurt. Buck up girls, it isn't that bad.

Some of our young people were at the L. M. S. Picnic last Sunday and all had a wonderful time. Virginia was acting as chaperon but would turn her back on request. Call for Bernice, last call for Bernice, where is she? Mushrooming? Vera, you should keep track of your brother! That was a fine speech you made Ken, keep up the good work. There was quite a friendly tiff between Ken and Pete, and all about that fair lady Vera. Johnny was seen enjoying himself with Flo. an L. K. M. member, and Helen was with two ex L. K. M. ers. Bring them over to Aido.

If you would have gone by Wanda's house after rehearsal last Friday, you would have heard some loud singing. There was also dancing, good food, drinks, and—? I'm sure everyone enjoyed themselves. Toward the end, Ken tried some mass hypnotism. I am sorry to say, Betty and Virginia went under his spell. Poor girls.

I'd like to welcome Josephine Malesh, and Peter Gadden to our chorus. It's swell having you.

Wanda, what brought on that mummy dance at cast rehearsal?

I was sorry to hear that Roger was sick. We all hope you get well soon!

'Till I see you at rehearsal tonight at 7:45 sharp, it's so long.

See-all—Tell-all

For evening hour relaxation or for forthcoming chilly mornings, you might do well to select a lightweight wool housecoat such as the one worn here by this charming radio actress.

news and views

By MILDRED STENSLER

● This year marks the 10th anniversary of the death of our most popular Lithuanian composer, Mikas Petrauskas. This year, and for many years to come, his songs will be sung on our concert stages, and will be applauded and revered as they have always been in the past. We will never tire of the songs of Mikas Petrauskas, from the plaintiff minor strains of his "Tykiai, Tykiai Nemunėlis Teka" to the light refrains of "Dul-Dul-Dūdelė."

● I'm certain that the program of the coming LMS Festival will include many M. Petrauskas' songs. They have great appeal to both young and old listeners. Singers and choruses can get many of his songs through the LMS Center in Chicago. In 1940 the LMS published an excellent collection of his songs in booklet form, while Roy Mizara added a short biography of the composer.

● Many of our parents knew Petrauskas personally as a singer because he toured the country extensively giving concerts and organizing choruses. But very little has been written of him in English, and to our younger artists he remains but a name.

Mikas Petrauskas was born in Lithuania September 29, 1873. His father was an organist, and his son followed in his father's footsteps. However, he wasn't content to just play the organ in his own little village. He went to the Petrograd (now Leningrad) Conservatory and studied and taught music there.

● His youth was spent in Lithuania which was suffering under the occupation of the Czars. Teaching of the native tongue was forbidden. Is it any wonder, then, that Petrauskas, along with many other artists unable to express themselves fully, took part in the 1905 Revolution? They didn't win their freedom from the czar then, but they did get back the freedom of Lithuanian speech and press. So Petrauskas settled in Vilnius where he composed music and taught a chorus. Here, in 1906, he was allowed to stage "Birutė," the first of his operettas with an original Lithuanian liberto. This historical operetta is being now rehearsed by the Aido Chorus of Roseland, Ill.

● When again the reactionary forces started to seek out the revolutionists, Petrauskas had to flee to Sweden. In 1907 he came to America. He lived in Chicago for a while, taught the Birutės Chorus and opened a musical school. His first book of songs published here in America was by the Lithuanian Socialist League, called "Trimitas." For many years it served as a guide for our choruses and soloists, and copies of it can still be found in the music libraries of many of our older choruses.

● Petrauskas was a loved personality, friendly and generous with his talents. He lived and taught music at various times in Brooklyn and Shenandoah, but mostly in South Boston where he opened a Music Conservatory. There he taught the "Gabijos" Chorus and also journeyed over to Montello to teach the "Liuosybės" Chorus. "Liuosybės" Chorus will be present at the LMS Festival November 27-30th.

● After World War I, Mikas Petrauskas returned to Lithuania. While staying at his parents' home, he was struck by lightning. The accident so undermined his health, that he was able to do very little writing. He returned to America, lived for a while in Detroit and Baltimore, and tried teaching music to children. He was a very sick man when he again left for Lithuania, where he died May 23, 1937.

● His works are many and varied. He is responsible for the arrangements of folk dances "Suktinis," "Noriu Miego," etc. the way we dance them now. His other compositions include pieces for violin and piano, one opera "Eglė, žalčių Karalienė," and fourteen operettas, among them "Kaminkrėtis ir Malūnininkas," "Adomas ir Jieva," "Consilium Facultatis," "Birutė," "Lietuviškas Milijonierius."

● Yes, Mikas Petrauskas gave us a lifetime of beautiful melodies. His voice, as well as his music, is preserved for us through the recordings he made himself. They still turn up on our Lithuanian radio programs, and will be requested for many more years to come.

NOTE: Biographical notes taken from R. Mizara's short biography of M. Petrauskas.

THE CHILDREN'S CORNER

HELLO EVERYBODY.

This will be a column by "Us Kids". We will do the writing and the griping (if necessary). This will be our chance to speak out. So . . . watch for us on Fridays.

SCHOOL BEGAN

Our Lithuanian school began last Saturday, Sept. 26. We saw many of the old faces back with us. You want to know who they are don't you? Here goes . . . the youngsters Elaine Zienis, Penny Batutis, Charlie Batutis, Jo-Anna Peters, Bobbie Martin. The oldsters . . . Billie Martin, Eugene Samuels, Ann Diamond, Don Lee Samuels, Marilyn Schram, Walter Doren, Rich Stukus, Eugenia Dvarzekis.

The new faces we saw belong to Nana Green, Arline Woods, Bobbie Woods, Dennis Kwain, Ronald Dargis, Linda Slench, Barbara Dapser, Peter Dapser, Robert Radonis.

All in all we think that's a good beginning. Our teachers Agnes Kenston and Julia Skeberdis say they are already proud of us. But watch, you parents, grandmas and grandpas, and aunts and uncles too, wait till we strut our stuff on the stage.

WHAT A PARTY!

What a party is right. Ice cream, pop, cookies, candies, popcorn, potato chips, balloons. We hope you don't think we got sick from all this, no sir, not us kids. Thanks Agnes Kenston, Theresa Zienis, Helen Kwain, Anne Peters, and you too Gertie Slench. The committee tells us we are going to have more of these parties throughout the year.

ATTENTION TO EVERYBODY

How about some more of you "kids" coming down to Mark White Square Park, 3000 So. Halsted St., at 2:00 P. M. to join our crowd? Yes! and how about you fathers and mothers, etc. (cause we know you are reading this) sending your children down Saturday. Our slogan is—Come join our school—Make it a rule.

SIGNING OFF

That's all this week. We'll be seeing you.

Watch for—
THE CHILDREN'S CORNER

Major Problem Is Still To Get More Teachers

WASHINGTON (FP) — The biggest problem facing American schools and colleges is still providing enough teachers, U. S. Commissioner of Education John W. Studebaker said. He estimated some 32 million young Americans will jam institutions of learning at all levels this fall.

Aside from the recognized need for adequate salaries to attract teachers, Studebaker said the country in the next 10 years will need about 350,000 new classrooms and a million new teachers.

Detroit LDS League Keglers Off To Excellent Start With Another Shot Of Rye; Auto City Doing Well In All Phases Of Activity

All personal unit activities were given up last Sunday to enable all of us to attend the Sarysis Picnic. For a change the weatherman was on our side and although the air was cool and the grounds dry, the bar was not. The musically inclined gathered around and gave out with some Lithuanian airs which resounded through the country-side. Quite a few of the Lithuanians took advantage of this last date to say adieu to the outdoor activities of the season. Well, there are sure to be more in store for us this coming spring.

Lucky Strike Bowling Alleys once again saw a grand turnout for the second week of kegling. Wow! What an outstanding game C. Garelis bowled during the evening—"77", yes, folks, he is now in the same bracket as J. Orman. (How about it Johnny?) Two well known boys, namely J. Liminski and A. Shimkunas, showed up for the bowling this past Saturday. An unusual incident happened when an unfortunate pinboy was struck by a flying pin in the feminine section . . . What's this? The wives outdoing their husbands! For further particulars ask Eddie B. and Alfons R. The evenings top scores were Women—A. Tvaska 181—Men S. Gugas 258.

After bowling the gang spent the evening at the Hanson Bar paying tribute to Anne and Stan Mleczko as first sponsor in the league. During the progress of the evening word was received from the 101 Ranch saying they are also backing a team. Since then we have word of more sponsors. The latest ones are the Panama Bar and Tony's Groceries. For particulars as to the location of all sponsors see your correspondent.

Tidbits—Congratulations are in order for Mr. and Mrs. Altshuler who are now in Texas viewing their new granddaughter. Resumption of practice by the Aido Girls Sextet last Tuesday makes us look forward to more of their charming performances. Was it school work or home work that kept A. and C. Garelis from joining the gang after bowling? A staunch supporter of the gang pulled the plug on the juke box with the opening notes of the first song and the group provided musical entertainment to round out our Saturday evening. A new addition to the bowling league is Peter which makes a total of nine Rye keglers.

Signing off for the present. See you this weekend.

MR. AND MRS.

Chicago LKM To Concert In November With Popular Classics; Day Of Disc Recording Nears With Rehearsals Thrice Weekly

Every week it's the same job, racking ones brain trying to figure out how to start this column. Course once it's started it's not so bad, but I do wish someone would come across with some good ideas.

As they say, the weatherman is perhaps life's biggest gamble not only to farmers but city folks as well. Of course last Sunday turned out not too badly. The LMS (and its affiliated organizations) sponsored Picnic held at Liberty Grove drew a fairly large crowd, but must comment that it should have been bigger. Combining the membership of all four Choruses it seems that they made up the biggest part of the peoples there.

The program presented proved quite interesting with different choral groups rendering their favorite songs.

Now that the Picnic season has to be shelved we start thinking of our indoor gatherings. One of the bigger and better events is the forthcoming LKM Concert to be held at Sokol Hall on Nov. 23. Our Maestro Joe has already started us on our way rehearsing songs from favorite Operas and Operettas. The program will not only consist of Choral singing, but will include our favorites such as Paul Stogis, Agnes Kenston, Connie Abek and others.

So start making your plans to be at Sokol Hall on Nov. 23 to hear the best in music.

TID BITS: Those records that you have been waiting for will be in your homes in the next couple of weeks. Oil up those machines of yours (whatever type you have) for you soon will be hearing your favorite songs, by your favorite Chorus right in your own homes.

In December the Radio Club will present the Drama "Klampyne." Our Choral group and dance group (all those lovelies you saw in Rio Rita) have been requested to help out in putting on a great show. No need to say, we have accepted and will do our best.

Helen Yuskus was bitten by the flu bug and has been bedridden for the past week. Speedy recovery to you.

Again we saw LKM'ers Dolly and Oran Cooper and George Sharkiunas in action behind the bar last Sunday. Thanks to you grand people.

Adolph Kankas ventured out to the Picnic, even tho his arm is still very sore.

Our congratulations go to former LKM'ers Alex Vaizgela on his recent marriage.

Thanks to Charlie Zelvis for his truck and his own personal services in taking the LKM'ers to the Picnic. Those kids riding in back were froze by the time they got there, but their spirits weren't dampened.

We've heard of numerous freak accidents but there is one certain individual that loves to fall over bass fiddles. Of course we heard it was an accident.

Those Canadians certainly do love our Chicago lassies. Agnes Kenston and Connie Abek. In November they trek to Toronto to fulfill a program, which I understand is the 15th Jubilee Celebration of "Liaudies Balsas".

You know truthfully, I was always under the impression that people coming from Europe or any other part of the globe, would have different ways than ours. But our Scotch lass, Ann Kane and her hubby surprised me.

Next Thursday evening, that is Oct. 9 we have a chorus meeting at the Lith. Auditorium. Please all of you Chorus members be down, cause we have many important committees to elect.

Remember we have rehearsals every Tuesday and Thursday evenings at 8 o'clock and on Sunday at 1 o'clock.

Until we see you—it's just—

THE UMPIRE

Paper Says Union Leader Put Labor On Offensive

WASHINGTON (FP) —The United Mine Workers Journal, official organ of the AFL union, said in its Oct. 1 issue that Pres. John L. Lewis' refusal to sign the non-communist affidavits required under the Taft-Hartley act had broken "new ground for all the 15 million members of organized labor in America."

In a lead article the paper continued: "The forthright Lewis position made it plain that labor will never surrender to the enslavement forces but will stand up and give battle with all its resources until this vicious law is stricken from the statute books.

"Overnight Pres. Lewis removed labor from the defensive position it occupied all through the recent session of the 80th Congress, onto the offensive as it prepares to conduct a determined campaign to eliminate from office the enemies of labor who voted for this chain and ball legislation."

Resigns In Protest Of Passed Law To Enslave Labor

MINNEAPOLIS (FP)—NLRB Regional Dir. James M. Shields joined the growing roster of those resigning in protest against the Taft-Hartley law when he made public his resignation here "effective as soon as I can be relieved of my duties."

News From Illinois Employment Service

QUESTIONS AND ANSWERS ON SERVICE TO VETERANS

This is another in a series of questions and answers regarding the rights of exservicemen and their families, as answered by R. E. Bremmer, Veterans Employment Representative, Illinois State Employment Service, 817 W. Exchange Avenue. For further information contact Mr. Bremmer. In this series the ISES attempts to answer questions most frequently asked by ex-servicemen and women.

Question: Is it possible to get on-the-job training for an agricultural job?

Answer: Yes. Regulations provide for on-the-farm training and place this program on a par with regular vocational training programs.

Question: I became engaged to a girl in France, her native country, while I was stationed there, but because of illness in her family she could not leave when I was shipped home. Is it still possible for her to join me in this country?

Answer: The "Sweetheart Law" extends through December 31, 1947, providing for the admittance into the United States of alien fiancees or fiances of members of the United States Armed Forces.

Question: My wife and I both were in service and now we'd like to homestead in Alaska. Can we count both her service and mine for homestead entry purposes?

Answer: Yes. Public Law 82 (May 31, 1947) provides that husband and wife who both are entitled to service credit are permitted to aggregate their periods of service and count them as one for homesteading purposes. Veterans interested in obtaining acreage in Alaska may request the circular "Answers to Questions by Servicemen about Land Setlemen in Alaska" (or specific information about other available lands open for entry) from the General Land Office, Department of Interior, Washington 25, D. C.

Question: Are Filipinos listed as "missing" during the war entitled to any benefits from the U. S. Government?

Answer: Yes. Public Law 341 extends benefits of the Missing Persons Act to certain members of the military forces of the Commonwealth of the Philippines.

Question: Is it true that parents whose sons were killed in the war now are being issued lapel buttons?

Answer: Yes. Public Law 306 (August 1, 1947) authorizes issuing lapel buttons for next-of-kin of members of the U. S. Armed Forces who lost their lives in action during World War II.

First Eastern LDS Tournament Is Most Successful; Tony Kosinski And John Gasiunas Share Honors; All Participants Receive Prizes

BRIDGEPORT, Conn. — The first Eastern LDS Golf Tournament held here on Sunday, September 28th was a success, surpassing many of the expectations of even the most optimistic committee members themselves.

Tony Kosinski, a member of the Bridgeport LDS Club, won the gross score honors and was awarded an appropriate trophy. Kosinsky who has been three times Connecticut State Amatsur Champion in this sport handed in the low score of the day, 81, but received some good competition for the low score honor. Next in line for this trophy was John Bell of Newark, N. J. with 89, John Siurba of Brooklyn, N. Y. with 92, Joe Stacikoe of Bridgeport with 94 and George Burnette with a 97.

Winner in the handicap division was John Gasiunas, LDS National President and editor of the Lithuanian section of the Tiesa. Gasiunas, a first-year golfer, handed in a score of 135, but when the handicap, figured under the Peoria System, was deducted from his score, was left with a 51, and was declared winner of first place in the handicap division. Gasiunas was also presented a trophy.

All participants received prizes, and all prizes were awarded according to the lowest score standings under the Pooria Handicap System except for the low gross score prize. The trophies were donated to the Committee by the Connecticut LDS District.

Coming out second in the handicap division was Pat Desmond of Brooklyn, N Y. who received a dozen golf balls as his prize. Third prize went to John Bell of Newark, N. J.—nine golf balls and a set of boots for his woods.

The day was beautiful for the tournament, but the tough Fairchild-Wheeler Park Golf Course was a little fast, especially for the visitors who were unacquainted with the fast fairways as well as fast greets.

The tournament began promptly at 12 Noon, when John Orman, Secretary of the LDS National Activities and Youth Committee, teed off from the first tee.

Toward evening, the golfers treked in to the Clubhouse and turned in their cards. They then drove to the Lithuanian Hall, 409 Lafayette St., for the banquet where the "handicap holes" were chosen by lottery, the scores were figured, and the Banquet was on. After eating a delicious meal of roast beef wth all the trimmings, John Jocis, chairman of the Connecticut State LDS Activities Council called upon Tony Kosinski and John Gasiunas to cut the beautiful large cake that was decorated with words of welcome to the tourney, and the participating golfers.

First speaker on the program was Anthony Bimba, and editor of Laisve, who had participated in the tourney and banquet and mentioned the fact that, in Brooklyn, the Lithuanian people are planning to purchase a new headquarters for their activities and that this new headquarters will have facilities for more LDS activities for younger people.

John Siurba, National Secretary of the LDS, was also called upon to speak as was John Gasiunas, trophy winner and President of the LDS. J. J. Mockaitis, "father" of the Bridgeport LDS Club told about how pleasant it was to work with young people of Bridgeport. John Gresh, President of th Bridgeport Club, urged those gathered to continue their sports activities on a largr scale.

John Orman, Secretary of the LDS National Youth Committee, in his talk, stated that this tournament was only the beginning and said that the reason the LDS is a growing organization among young people is because it takes the young people seriously and is alert to their demands for sports and other activities. He stated, "We should be proud that even members of the older generation are already starting to participate in our sports activity and even to the extent of winning first prizes."

Orman then introduced Mr. John Karolus, of the Bridgeport LDS Club, who was a member of the arrangements committee, to award the prizes. Karolus gave a brief introduction and went on to destribute the prizes and each golfer was acclaimed by the audience with a round of applause.

Other winners in order of ther handicap scores were as follows:

Fourth: Tony Amsheyus, Brooklyn, followed by Tony Navikas, Brooklyn; John Karolus, Bridgeport; Bob Zukauskas, Newark; Anthony Bimba, Brooklyn; John Jocis, Bridgeport; J. Stasikoe, Bridgeport; Al Purvenas, Brooklyn; John Siurba, Brooklyn; G. Burnette, Newark; Charley Stasikoe, Bridgeport; John Orman and Howie Dobel of Brooklyn.

Orman and Dobel were tied for the "booby prize" and each received a bag of ties. This was a rare occurance for Dobel, but Orman is getting into the habit of receiving the low prizes, having taken the lowest one at the National LDS Bowling Tourney in Detroit last spring, and again repeating the same thing in the golf tourney.

"If my golf score would have been what my bowling score was and vice versa, I would have won in both tourneys," he remarked.

John Jocis acted as toastmaster at the banquet and did a swell job. Bridgeport LDS Club members prepared the meal and served as waitresses at the banquet.

Other tourney details will be announced in the October 15th issue of Tiesa.

"For the third time, this ain't no radio commercial! We're just letting you people in on the Chicago Lithuanian Culture and Art Radio Club picnic this coming Sunday at Justice Park Gardens."

A Look-See Into The Background Of "Birutė" Which Will Be Staged By Roseland Aido Chorus Shortly

Fall—1947 brings another season of indoor concerts and operettas. The Aido Chorus goes back to the year 1347. "Birute" our presentation of this season and one of our biggest attempts is more than just an opera to us. It may well be called an ideal—our hope is to bring forth to our audiences the importance of the Lithuanian language and Lithuanian history. We, the Aido Chorus strive to present Lithuanian plays, operettas, and operas written by our people and to keep our Lith.-Americans interested in keeping up our language and traditions. "Birute" is a typical Lith. romance bringing in some of the Country's history. This opera was written by M. Petrauskas and was presented in Vilnius, Lithuania in 1907. Three or four years later it was brought to America where it was presented in Chicago and other leading cities. It has been a long time since Birute has been presented and many people are waiting to see it.

I'll try to give you a preview of it.

The opera Birute takes place in Zemaitija, Lithuania, in the year 1347. Birute is the heroine of our story—a beautiful peasant girl who is motherless. She is picked by the Germans to be a German Bride to the ruler of Germany. Birute loves her native country and the Lithuanian people too much to marry a German. Scorning the rich German offerings she refuses—pleads with her father and the gods to save her from this marriage. Her brothers add their entreaties to hers. The gods answer—the High Priest gives the German Teutonic Commander the answer. Birute considers dedicating herself to the gods, to become a Holy Virgin. You will see the beautifully impressive ceremonial dance of the Holy Virgin—a tribute to the Thunder and Fire gods. She hesitates in becoming one of them — something whispers to her that this is not for her. In due time she meets Keistutis, the Grand Duke of Zemaitija, she is a beautiful young girl and he is enraptured. Keistutis is an important young man. Birute is a helthiful peasant girl, she realizes why she couldn't bring herself to become a Holy Virgin, but she had practically pledged herself. What will be the outcome? Will Birute be forced to accept the German marriage? How will her romance with Keistutis fare? Does she become a Hly Virgin? How much of the old Lithuanian History do YOU remember? If you're not up on Lithuanian History here is a chance to learn it the enjoyable easy way. Don't miss the Roseland Aido Chorus presentation of the opera "Birute" at Sokol Hall, 2345 South Kedzie Ave., Sunday, October 12, 1947. The admission is only $1.25 (tax includedex). This small price also includes a wonderful dance orchestra and an evening of dancing. Really a bargain, I'd say.

If you'd like to hear some of the vocal cores from this opera tune in to your Lithuanian radio programs—Tuesday — Sunday night, and Monday night.

CONNIE MISEVICH.

PEOPLE IN THE NEWS

● October 19 is the date set by Wilkes-Barre's LDS lodge 7 and Lithuanian Literary Society lodge 43 for concerting. The affair will take place at Lithuanian Progressive Club with artists Connie Abek and Agnes Knston of Chicago participating, plus local talent consisting of Stanley Kuzmickas, V. Valukas, A. Grigaitis . . .

● Lithuanian-American Voters Clubs in and around Massachusetts were a contributory force in rallying many persons to attend the jammed Boston Arena this past Tuesday evening wherat Henry Wallace spoke . . .

● The first political campaign since mayoral and aldermanic elections is hitting major wards in Chicago, Cook County generally. The campaign is for election of Superior Court Judges, with the new Progressive Party out plugging and offering a list of candidates not dominated by the coalition machine . . . In line with this it can be announced that Bridgeport (Chicago) Lith-American voters are backing the progressive slate who by the way have called a rally for this evening, October 3, at Lithuanian Auditorium, 3133 S. Halsted. Listed speakers are George R. Cermak, Mildred Treffman, Houston Zebraitis and others . . .

● Stephanie Novicky, the brilliant pianist who participated in the Lithuanian Fine Arts League national festival held in Chicago is leaving on a six-week concert tour beginning this coming Sunday. She'll be in the Estelle Lutz production "Musical Portraits", cast of which is composed of two singers, a violinist, dancer and pianist. The group's tour will take them through thirty-five cities in Ohio, Pennsylvania, and New York . . . Only 21-years-old, Miss Novicky has already made remarkable progress in the musical field. Last year she won the Tribune Music Festival piano award, and this year she was Illinois state winner of the piano contest sponsored by the National Federation of Music Clubs, and also won a scholarship in the Philruth concert agency contest . . .

● The following was received by PEOPLE IN THE NEWS this week: John Matunas, member of the Chicago police force; married Onyte Gailis after a one week romance . . . . .

● A colorful cultural program will take place at Chicago's Amalgamated Hall, 333 South Ashland Blvd., this coming Saturday evening. Sponsored by the Midwest Committee For Protection of Foreign Born and classified as an All Nations Festival and Dance, featured will be a Mexican dance troupe, Russian Chorus and dance group, Alice Norek, soprano and accordinist, Ukrainian Cossack dancers, plus Hi Wallstein's Orchestra.

● Monthly meeting of the Al Blozis Chapter American Veterans Committee takes place at Chicago Hollywood Inn, Friday evening . . . That's tonight!! . . .

● "How's about bringing to the attention of Lith UAW (United Automobile Workers of America) CIO members that it's time to get on the job and bounce Walter Reuther off his almighty pedestal", writes a Detroit VES reader. . . . PEOPLE IN THE NEWS concurs, considering the detrimental attitude and actions of this CIO leader who receives the praise of Big Business . . .

● Over 22 Chicago kids of Lithuanian extraction broke ground this past Friday evening and established a school that delves into Lithuanian culture and art, including the three R's . . . Also, beginning this week a regular column written by the youngsters will appear in VES under the heading of THE CHILDREN'S CORNER . . .

● The national executive board of Lithuanian Fine Arts League (LMS) meets this coming Monday evening at Lithuanian Daily Vilnis Hall . . .

● San Francisco Liths threw a dinner recently and came out $200 ahead with proceeds being donated to the progressive press, including Lithuanian Daily Vilnis . . .

● It looks like the last and probably the best picnic of the season this coming Sunday, October 5th at nearby Chicago's Justice Park Gardens under the auspices of Lithuanian Culture and Art Radio Club . . .

● News relayed to us states that Dan Stupur, LDS member of Portland, Oregon, is playing for the Brooklyn Dodgers. Whether it's the Dodgers' baseball or the football team, hasn't been ascertained . . .

MIDWEST CONFERENCE OF LDS LODGES TAKING PLACE AT CHICAGO VILNIS HALL THIS COMING SUNDAY, OCTOBER FIFTH

A conference that is expected to set the pace for increased activity in midwest Association of Lithuanian Workers (LD) circles has been set for this coming Sunday, October 5 by the local district committee.

With sessions to be held at Vilnis Hall, 3116 South Halsted St. starting at 10:00 a. m., a goodly representation from all lodges in the city, plus delegates from outlying areas is looked forward to.

Main report will be given by District No. 2 officials who will present a picture of progress and difficulties of the fraternal organization, followed by a report direct from national headquarters by a national representative.

It is anticipated that the question of younger people's activity will be a stressed point and that concrete decisions will be made in regards to their phase of work.

Reports, too, will be given by the LDS Midwest Youth Committee, plus individual lodge reports.

Regarding the social end of things, conferees will take into consideration steps necessary to prepare for a New Year's Eve dance, a yearly event sponsored by the LDS and other organizations.

Chicago Lith Radio Club Picnic Sunday At Justice Park

It's a picnic at Justice Park Gardens this coming Sunday, so says Chicago's Lithuanian Culture and Art Radio Club.

J. P. STANLEY
Announcer

The organization which sponsors a weekly radio program over WGES, is calling on all progressives to turn out for their event and thus help out in the raising of funds needed to keep them on the air.

In case of irregular weather, says the committee, picnic proceeding will take place at Lithuanian Auditorium.

$100,000 Apiece, And Still Not Enough

WASHINGTON (FP) — The May Department Stores Co., which has forced its underpaid workers on strike many a time in many a city, found enough profit in its cash registers during its last fiscal year to pay seven top executives more than $100,000 apiece, and three others around $85,000.

Keep Atomic Control Away From Military Men Says Official

CRAWFORDSVILLE, IND. (FP) — The American people must be on guard to prevent atomic energy from being taken over by militarists and private profiteers under a hush-hush smokescreen, David Lillienthal warned at a community meeting here.

Lilienthal, who was confirmed by the Senate last spring as chairman of the U. S. Atomic Energy Commission over strong brass hat opposition, said it is up to the public to see that the revolutionary changes which atomic energy can bring are "good for peace and decency and freedom."

"There is a growing tendency in some quarters to act as if atomic energy were none of the American public's business," he said. "It isn't said in just those words, of course. It is said that the subject is too 'technical' for public discussion—or that 'national security' requires that the public be kept in the dark."

Nothing could endanger national security more, he warned, "than to permit science and scientists to be kicked around by the organized forces of ignorance and demogoguery, and petty politics . . . There is only one real protection against the harm selfish and ignorant and fanatical men can do—and that is an informed public."